

32006L0073

L 241/26

ОФИЦИАЛЕН ВЕСТНИК НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

2.9.2006

ДИРЕКТИВА 2006/73/ЕО НА КОМИСИЯТА**от 10 август 2006 година****за прилагане на Директива 2004/39/ЕО на Европейския парламент и на Съвета по отношение на организационните изисквания и условията за извършване на дейност от инвестиционните посредници и за даването на определения за целите на посочената директива****(текст от значение за ЕИП)**

КОМИСИЯТА НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност,

като взе предвид Директива 2004/39/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно пазарите на финансови инструменти, за изменение на Директиви 85/611/ЕИО и 93/6/ЕИО на Съвета и Директива 2000/12/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 93/22/ЕИО на Съвета⁽¹⁾, и по-специално член 4, параграф 2, член 13, параграф 10, член 18, параграф 3, член 19, параграф 10, член 21, параграф 6, член 22, параграф 3 и член 24, параграф 5 от нея,

като има предвид, че:

- (1) Директива 2004/39/ЕО установява рамката на регулативния режим за финансовите пазари в Общността, като регулира наред с другото условията, свързани с извършването на инвестиционни услуги от инвестиционни посредници, и съответно на допълнителни услуги и инвестиционни дейности; организационните изисквания към инвестиционните посредници, извършващи такива услуги и дейности, и към регулираните пазари; изискванията за отчитане по отношение на сделките с финансови инструменти; както и изискванията за прозрачност по отношение на сделките с акции, допуснати до търговия на регулиран пазар.
- (2) Правилата за прилагане на режима, регулиращ организационните изисквания към инвестиционните посредници, извършващи по занятие инвестиционни услуги и съответно допълнителни услуги и инвестиционни дейности, и към регулираните пазари, следва да бъдат съвместими с целта на Директива 2004/39/ЕО. Те следва да бъдат насочени към осигуряване на високо равнище на интегритет, компетентност и стабилност сред инвестиционните посредници и субектите, които оперират регулирани пазари или МТС, и да се прилагат по единен начин.
- (3) Необходимо е да се определят конкретните организационни изисквания и процедури за инвестиционните посредници, извършващи такива услуги или дейности. По-специално, следва да бъдат регламентирани строги процедури по отношение на въпроси като: съответствие, управление на риска, обработване на жалби, лични сделки, възлагане на изпълнението и установяване, управление и разкриване на конфликти на интереси.
- (4) Организационните изисквания и условия за издаване на разрешение на инвестиционни посредници следва да бъдат изложени във формата на набор от правила, които осигуряват единното прилагане на съответните разпоредби на

Директива 2004/39/ЕО. Това е необходимо, за да се гарантира равен достъп на инвестиционните посредници при равностойни условия до всички пазари в Общността и да се премахнат всички пречки, свързани с процедурите за издаване на разрешение, с трансграничните дейности в областта на инвестиционните услуги.

- (5) Правилата за прилагане на режима, регулиращ условията за извършване на инвестиционни и допълнителни услуги и на инвестиционни дейности, следва да отразяват целта, която е в основата на този режим. С други думи, те следва да са насочени към постигането на високо равнище на защита на инвеститорите, която да се прилага по единен начин чрез въвеждането на ясни стандарти и изисквания, регулиращи взаимоотношенията между инвестиционния посредник и неговия инвеститор. От друга страна, що се отнася до защитата на инвеститорите, и по-специално предоставянето на инвеститорите на информация или искането на информация от инвеститорите, непрофесионалния или професионалния характер на инвеститора или потенциалния инвеститор следва да бъдат взети предвид.
- (6) Формата на директива е необходима, за да позволи адаптирането на разпоредбите по прилагането към особеностите на конкретния пазар и правна система във всяка държава-членка.
- (7) С цел осигуряване на единното прилагане на различните разпоредби на Директива 2004/39/ЕО е необходимо да се установи хармонизиран набор от организационни изисквания и условия за извършване на дейност от инвестиционните посредници. Вследствие на това държавите-членки и компетентните органи не следва да добавят допълнителни задължителни правила при транспонирането и прилагането на правилата, определени в настоящата директива, освен когато настоящата директива съдържа изрична разпоредба за това.
- (8) Независимо от това при изключителни обстоятелства държавите-членки следва да могат да налагат изисквания на инвестиционните посредници в допълнение към тези, предвидени в прилагащите правила. Такава намеса обаче следва да бъде ограничена до тези случаи, когато специфични рискове по отношение на защитата на инвеститорите или на интегритета на пазара, включително тези, свързани със стабилността на финансовата система, не са били адекватно разгледани от законодателството на Общността и тази намеса следва да бъде строго пропорционална.
- (9) Всякакви допълнителни изисквания, запазени или наложени от държавите-членки в съответствие с настоящата

⁽¹⁾ ОВ L 145, 30.4.2004 г., стр. 1. Директива, изменена с Директива 2006/31/ЕО (ОВ L 114, 27.4.2006 г., стр. 60).

- директива, не следва да ограничават или да засягат по друг начин правата на инвестиционните посредници по членове 31 и 32 от Директива 2004/39/ЕО.
- (10) Специфичните рискове, разгледани от други допълнителни изисквания, запазени от държавите-членки към датата на прилагане на настоящата директива, следва да бъдат от изключително значение за пазарната структура на съответната държава, включително поведението на посредниците и потребителите на пазара. Оценката на тези специфични рискове следва да бъде извършена в контекста на регулативния режим, въведен с Директива 2004/39/ЕО и подробните правила за неговото прилагане. Всяко решение за запазване на допълнителни изисквания следва да бъде направено, като се държи сметка за целите на посочената директива за премахване на бариерите пред трансграничното предоставяне на инвестиционни услуги чрез хармонизиране на първоначалното даване на разрешение и на изискванията за извършване на дейност към инвестиционните посредници.
- (11) Инвестиционните посредници се различават значително по своя размер, своята структура и по характера на стопанската им дейност. Регулаторният режим следва да бъде адаптиран към това многообразие, като същевременно налага някои основни регулативни изисквания, които са подходящи за всички посредници. Поднадзорните лица следва да спазват своите задължения на високо равнище и да разработват и приемат мерки, които отговарят в най-голяма степен на техния специфичен характер и обстоятелства.
- (12) Независимо от това регулаторен режим, който води до прекалено голяма несигурност за инвестиционните посредници, може да намали ефективността. От компетентните органи се очаква да издадат тълкувателни указания по разпоредбите на настоящата директива, по-специално с цел изясняване на практическото прилагане на изискванията на настоящата директива към конкретни видове посредници и обстоятелства. Незадължителни указания от този вид биха могли наред с другото да изяснят как разпоредбите на настоящата директива и на Директива 2004/39/ЕО се прилагат в светлината на развитието на пазарите. За да осигури единно прилагане на настоящата директива и на Директива 2004/39/ЕО, Комисията може да издаде указания чрез тълкувателни съобщения или по друг начин. В допълнение към това Комитетът на европейските регулатори на ценни книжа може да издаде указания с цел осигуряване на сближаване прилагането на настоящата директива и Директива 2004/39/ЕО от компетентните органи.
- (13) Организационните изисквания, установени с Директива 2004/39/ЕО, не засягат системите, установени в националното законодателство, за регистриране на физически лица, работещи в инвестиционни посредници.
- (14) За целите на настоящата директива, която изисква инвестиционният посредник да установи, прилага и поддържа адекватна политика за управление на риска, рисковете, свързани с дейностите, процесите и системите на дружеството, следва да включват рисковете, свързани с възлагане на изпълнението на критични или важни функции или на инвестиционни услуги или дейности. Такива рискове следва да включват рисковете, свързани с отношенията на посредника с доставчика на услугата, както и потенциалните рискове, възникващи, когато възложените дейности на множество инвестиционни посредници или на други регулирани субекти се концентрират в ограничен брой доставчици на услуги.
- (15) Фактът, че функциите по управление на риска и съответствието се изпълняват от едно и също лице, не застрашава неминуемо независимото функциониране на всяка функция. Условието лица, участващи във функцията по съответствието, да не участват в изпълнението на функциите, които те наблюдават; както и да не е възможно методът на определяне на възнаграждението на такива лица да компрометира тяхната обективност, могат да не са пропорционални в случай на малки инвестиционни посредници. Независимо от това те биха били непропорционални за големи инвестиционни посредници само в изключителни обстоятелства.
- (16) Редица разпоредби на Директива 2004/39/ЕО изискват от инвестиционните посредници да събират и поддържат информация, свързана с инвеститорите и с услугите, предоставяни на инвеститорите. Когато тези изисквания включват събиране и обработване на лични данни, посредниците следва да гарантират, че те са се съобразили с националните мерки за прилагане на Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 2005 г. ⁽¹⁾ за защита на физическите лица при обработването на лични данни и за свободното движение на тези данни.
- (17) Когато последователни лични сделки се извършват от името на лице в съответствие с предварителни указания, дадени от това лице, задълженията по разпоредбите на настоящата директива, свързани с личните сделки, не следва да се прилагат поотделно към всяка такава последователна сделка, ако тези указания остават в сила и са непроменени. По същия начин тези задължения не следва да се прилагат към прекратяването или оттеглянето на такива указания, при условие че в момента на прекратяване или оттегляне на указанията няма разпореждане с финансовите инструменти, които са били придобити по силата на тези указания. Независимо от това тези задължения следва да се прилагат във връзка с лична сделка или започване на последователни лични сделки, извършвани от името на едно и също лице, ако тези указания се изменят или ако се издадат нови указания.
- (18) Компетентните органи не следва да подлагат разрешението за предоставяне на инвестиционни услуги или дейности на обща забрана за възлагане на изпълнението на една или повече критични или важни функции или инвестиционни услуги или дейности. На инвестиционните посредници следва да бъде разрешено да възлагат такива дейности, ако договореностите за възлагане на изпълнението, установени от посредника, отговарят на определени условия.
- (19) За целите на разпоредбите на настоящата директива, определящи условията за възлагане на изпълнението на критични или важни оперативни функции или инвестиционни услуги или дейности, следва да се счита, че възлагането на изпълнението, което би включвало делегирането на функции до такава степен, че посредникът да се превърне в субект — пощенска кутия, подкопава условията, които

⁽¹⁾ ОВ L 281, 23.11.1995 г., стр. 31. Директива, изменена с Регламент (ЕО) № 1882/2003 (ОВ L 284, 31.10.2003 г., стр. 1).

инвестиционният посредник трябва да изпълнява, за да получи и запази разрешение в съответствие с член 5 от Директива 2004/39/ЕО.

- (20) Възлагането на изпълнението на инвестиционни услуги или дейности или на критични и важни функции може да съставлява съществено изменение на условията за издаване на разрешение на инвестиционния посредник по член 16, параграф 2 от Директива 2004/39/ЕО. Ако такива договорености за възлагане на изпълнението бъдат сключени, след като инвестиционният посредник е получил разрешение съгласно разпоредбите на дял II, глава I от Директива 2004/39/ЕО, тези договорености следва да бъдат съобщени на компетентния орган, когато това се изисква в член 16, параграф 2 от Директива 2004/39/ЕО.
- (21) Настоящата директива изисква от инвестиционните посредници предварително да уведомят компетентния орган за всяка договореност за възлагане на изпълнението на управлението на портфейли на непрофесионални инвеститори, която посредникът възнамерява да сключи с доставчик на услуги, установен в трета страна, където не се изпълняват някои от определените условия. Независимо от това компетентните органи не са длъжни да разрешават или да одобряват такава договореност или нейните условия. Целта на уведомяването е преди всичко да се гарантира, че компетентният орган разполага с възможността да се намеси при необходимост. Отговорността за договаряне на условията на всяка договореност за възлагане на изпълнението и за осигуряване на съответствието на тези условия със задълженията на посредника по настоящата директива и по Директива 2004/39/ЕО е на инвестиционния посредник без формалната намеса на компетентния орган.
- (22) За целите на регулаторната прозрачност и с оглед осигуряване на подходящо равнище на сигурност за инвестиционните посредници директивата изисква всеки компетентен орган да публикува изявление за своята политика по отношение на възлагането на изпълнението на управлението на непрофесионални портфейли на доставчици на услуги, установени в трети страни. Това изявление трябва да съдържа примери на случаи, в които компетентният орган не би възразявал на такова възлагане на изпълнението и трябва да включват обяснение защо възлагането на изпълнението в тези случаи няма да доведе до нарушаване на способността на посредника да спазва общите условия за възлагане на изпълнението по настоящата директива. При предоставяне на това обяснение компетентният орган следва винаги да указва причините защо въпросното възлагане на изпълнението не би възпрепятствало ефективността на неговия достъп до информация, свързана с възложената услуга, която е необходима на органа за извършване на регулаторните функции по отношение на инвестиционния посредник.
- (23) Когато инвестиционният посредник депозира средства, които държи от името на инвеститор в квалифициран фонд на паричен пазар, единиците в този фонд на паричен пазар следва да бъдат държани в съответствие с изискванията за държане на финансови инструменти, принадлежащи на инвеститори.
- (24) Обстоятелствата, които следва да бъдат третираны като пораждащи конфликт на интереси, следва да обхващат случаи, когато е налице конфликт на интересите на посредника или на някои лица, свързани с посредника или с групата на посредника, и задължение, което посредникът има към инвеститор; или между различни интереси на двама или повече от неговите инвеститори, спрямо които посредникът има отделни задължения. Не е достатъчно посредникът да може да извлече печалба, ако инвеститорът не е изложен на евентуални неблагоприятни последици или ако инвеститорът, спрямо когото посредникът има задължение, може да извлече полза или да избегне загуба, без това да е съпътствано с евентуална загуба за друг инвеститор.
- (25) Конфликтът на интереси следва да бъде регулиран само когато се предоставя инвестиционна услуга или допълнителна услуга от инвестиционен посредник. Статутът на инвеститора, на когото се предоставя услугата — професионален, непрофесионален или приемлива насрещна страна, е без значение за тази цел.
- (26) При спазване на задължението си за въвеждане на политика по отношение на конфликта на интереси по Директива 2004/39/ЕО, която определя обстоятелствата, които съставляват или могат да породят конфликт на интереси, инвестиционният посредник следва да обръща особено внимание на дейностите в областта на инвестиционното проучване и консултиране, търгуване със собствен капитал, управление на портфейли и корпоративна финансова стопанска дейност, включително поемане на емисии или продажба чрез предлагане на ценни книжа и консултиране по сливания и поглъщания. По-специално, такова специално внимание е необходимо, когато посредникът или лице, което е пряко или косвено свързано с посредника чрез контрол, извършва комбинация от две или повече от тези дейности.
- (27) Инвестиционните посредници следва да целят установяването и управлението на конфликта на интереси, пораждащ се във връзка с различните им сфери на стопанска дейност и с дейностите на тяхната група, чрез цялостна политика по отношение на конфликта на интереси. По-специално, разкриването на конфликт на интереси от страна на инвестиционния посредник не следва да го освобождава от задължението за поддържане и опериране на ефективната организационна и административна уредба, изисквана по член 13, параграф 3 от Директива 2004/39/ЕО. Когато разкриването на конкретен вид конфликт на интереси се изисква от член 18, параграф 2 от Директива 2004/39/ЕО, предверяването на разкриването, без да се разгледа надлежно как конфликтите могат да бъдат управлявани по подходящ начин, не е разрешено.
- (28) Инвестиционното изследване следва да бъде подкатегория на вида информация, определена като препоръка в Директива 2003/125/ЕО на Комисията от 22 декември 2003 г. за прилагане на Директива 2003/6/ЕО на Европейския парламент и на Съвета по отношение на справедливото представяне на инвестиционни препоръки и оповестяването на конфликт на интереси⁽¹⁾, но тя се прилага към финансови инструменти съгласно определението в Директива 2004/39/ЕО. Препоръките от описания вид, които не представляват инвестиционно изследване съгласно определението в настоящата директива, независимо от това се подчиняват на разпоредбите на Директива 2003/125/ЕО по

(1) ОВ L 339, 24.12.2003 г., стр. 73.

- отношение на справедливото представяне на инвестиционни препоръки и оповестяването на конфликти на интереси.
- (29) Мерките и договореностите, приети от инвестиционния посредник за управление на конфликт на интереси, който може да бъде породен от изготвяне и разпространение на материал, който се представя като инвестиционно изследване, следва да бъдат адекватни за защита на обективността и независимостта на финансовите анализатори и на инвестиционните изследвания, които те изготвят. Тези мерки и договорености следва да осигурят упражняването от страна на финансовите анализатори на подходяща степен на независимост от интересите на лицата, за чиито отговорности или бизнес интереси може основателно да се счита, че са в конфликт с интересите на лицата, до които инвестиционното изследване се разпространява.
- (30) Лицата, за чиито отговорности и бизнес интереси може основателно да се счита, че са в конфликт с интересите на лицата, до които инвестиционното изследване се разпространява, следва да включват корпоративния финансов персонал и лицата, участващи в продажби и търговия от името на инвеститорите или на инвестиционния посредник.
- (31) Изключителни обстоятелства, при които финансови анализатори и други лица, свързани с инвестиционните посредници, които участват в изготвянето на инвестиционно изследване, могат с предварително писмено одобрение да извършват лични сделки с инструменти, до които се отнася изследването, следва да включват обстоятелства, при които поради лични причини, свързани с финансови затруднения, от финансовия анализатор или от другото лице се изисква да затвори позиция.
- (32) Малки подаръци или несъществено гостоприемство под равнището, определено в политиката на инвестиционния посредник по отношение на конфликта на интереси и посочено в резюмираното описание на тази политика, което е предоставено на инвеститорите, не следва да се считат за облаги за целите на разпоредбите, свързани с инвестиционното изследване.
- (33) Понятието за разпространение на инвестиционно изследване сред инвеститорите или обществеността не следва да включва разпространение изключително до лицата в рамките на групата на инвестиционния посредник.
- (34) За текущи препоръки следва да се считат препоръките, които се съдържат в инвестиционно изследване, което не е оттеглено или не е изтекло.
- (35) Същите изисквания следва да се прилагат към значително изменение на инвестиционно изследване, изготвено от трета страна, както и да се прилагат към изготвянето на изследването.
- (36) Финансовите анализатори не следва да участват в дейности, различни от изготвянето на инвестиционно изследване, когато такова участие е несъвместимо със запазването на обективността на лицето. Следните участия следва по принцип да се считат за несъвместими със запазването на обективността на лицето: участие в инвестиционни банкови дейности като корпоративна банкова дейност и поемане на емисии, участие в презентации на нови дружества или промоционални обиколки за нови емисии финансови инструменти; или друго участие в подготовката на маркетинга на емитента.
- (37) Без да се засягат разпоредбите на настоящата директива, свързани с изготвянето или разпространението на инвестиционни изследвания, препоръчва се производителите на инвестиционни изследвания, които не са инвестиционни посредници, да преценят приемането на вътрешни политики и процедури, предназначени да осигурят спазването и от тяхна страна на принципите, изложени в настоящата директива, отнасящи се до защитата на независимостта и обективността на такива изследвания.
- (38) Изискванията, наложени с настоящата директива, включително тези, свързани с личните сделки по отношение на използването на информация за инвестиционни изследвания и на изготвянето и разпространението на инвестиционни изследвания, се прилагат, без да се засягат другите разпоредби на Директива 2004/39/ЕО и на Директива 2003/6/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 28 януари 2003 г. ⁽¹⁾ относно търговията с вътрешна информация и манипулирането на пазара (пазарна злоупотреба) и на съответните им мерки за прилагане.
- (39) За целите на настоящата директива относно облагите получаването от страна на инвестиционния посредник на комисиона във връзка с инвестиционно консултиране или общи препоръки, когато консултирането или препоръките не са повлияни в резултат на получаването на комисиона, следва да бъде считано като предназначено да повиши качеството на инвестиционното консултиране на инвеститора.
- (40) Настоящата директива позволява на инвестиционни посредници да дават или да получават облаги само при спазване на специфични условия и при условие че те са разгласени на инвеститора или са дадени или от инвеститора, или на лице от името на инвеститора.
- (41) Настоящата директива изисква инвестиционните посредници, които предоставят инвестиционни услуги, различни от инвестиционно консултиране на нови непрофесионални инвеститори, да сключат писмено споразумение с инвеститора, в което се определят основните права и задължения на посредника и на инвеститора. Независимо от това тя не налага други задължения по отношение на формата, съдържанието и изпълнението на договорите за предоставяне на инвестиционни или допълнителни услуги.
- (42) Настоящата директива определя изискванията към рекламните материали само във връзка със задължението в член 19, параграф 2 от Директива 2004/39/ЕО информацията, адресирана до инвеститорите, включително рекламните материали, да бъде вярна, ясна и да не бъде подвеждаща.
- (43) Нищо в настоящата директива не задължава компетентните органи да одобряват съдържанието и формата на рекламните материали. Тя обаче също така не им забранява да направят това доколкото всяко такова предварително одобрение се основава само на спазването на задължението в Директива 2004/39/ЕО, информацията, адресирана до

⁽¹⁾ ОВ L 96, 12.4.2003 г., стр. 16.

инвеститорите, включително рекламните материали, да бъде явна, ясна и да не бъде подвеждаща.

- (44) Следва да бъдат установени изисквания за подходяща и съответстваща информация, които да отчитат статута на инвеститора — професионален или непрофесионален. Директива 2004/39/ЕО има за цел да осигури съответстващ баланс между защитата на инвеститорите и задълженията за разкриване, които се прилагат към инвестиционния посредник. За тази цел е необходимо в настоящата директива да се включат по-малко строги изисквания за специфична информация по отношение на професионалните инвеститори отколкото приложимите към непрофесионалните инвеститори. Професионалните инвеститори следва, при спазване на ограничени изключения, да могат сами да определят информацията, която им е необходима за вземане на информирано решение, и да поискат от инвестиционния посредник да им предостави тази информация. Когато такива искания за информация са обосновани и пропорционални, инвестиционните посредници следва да предоставят допълнителна информация.
- (45) Инвестиционните посредници следва да предоставят на инвеститорите или потенциалните инвеститори подходяща информация относно характера на финансовите инструменти и рисковете, свързани с инвестирането в тях, така че инвеститорите да могат да вземат всяко инвестиционно решение на надлежно информирана основа. Доколко тази информация ще бъде подробна, може да зависи според категоризирането на инвеститора като непрофесионален инвеститор или като професионален инвеститор и според характера и рисковия профил на финансовите инструменти, които се предлагат, но никога не следва да бъде толкова обща, че да се пропускат каквито и да е съществени елементи. Възможно е за някои финансови инструменти да е достатъчна само информация, свързана с вида на инструмента, докато за други информацията следва да бъде свързана със спецификата на продукта.
- (46) Условието, които информацията, адресирана от инвестиционния посредник до инвеститорите и потенциалните инвеститори, трябва да изпълни, за да бъде тя явна и ясна и да не бъде подвеждаща, следва да се прилагат към съобщенията, предназначени за непрофесионалните инвеститори, по подходящ и съответстващ начин, като се отчита, например начинът на съобщаване, както и информацията, която съобщението има за цел да изрази на инвеститорите или потенциалните инвеститори. По-специално, не би било подходящо да се прилагат такива условия към рекламните материали, които съдържат само един или повече от следните елементи: името на посредника, логото или друго изображение, свързано с посредника, информация за контактите, позоваване на вида инвестиционни услуги, предоставяни от посредника или на таксите или комисионите.
- (47) За целите на Директива 2004/39/ЕО и на настоящата директива дадена информация следва да се счита за подвеждаща, когато има тенденция да въведе в заблуждение лицето или лицата, до които тя е адресирана или от които тя вероятно ще бъде получена, независимо от това дали лицето, което предоставя информацията, я счита за подвеждаща или цели това.
- (48) При установяването на същността на разпоредбата за своевременно предоставяне на информация преди указания в

настоящата директива срок, инвестиционният посредник следва да отчита, като държи сметка на неотложността на положението и времето, необходимо на инвеститора да обработи и реагира на предоставената информация, потребността на инвеститора да разполага с достатъчно време да я прочете и разбере, преди да вземе инвестиционното решение. Вероятно на даден инвеститор ще му бъде необходимо по-малко време да разгледа информацията относно прост или стандартизиран продукт или услуга от вид, който той е купувал преди това, отколкото би му било необходимо за по-сложен или непознат продукт или услуга.

- (49) Нищо в настоящата директива не задължава инвестиционните посредници да предоставят незабавно цялата изисквана информация относно инвестиционния посредник, финансовите инструменти и свързаните задължения или относно съхраняване на финансовите инструменти на инвеститора или средствата на инвеститора, при условие че те спазват общото задължение за своевременно предоставяне на съответната информация преди указания в настоящата директива срок. При условие че информацията е съобщена своевременно на инвеститора преди предоставянето на услугата, нищо в настоящата директива не задължава посредниците да я предоставят поотделно като част от рекламен материал или като включат информацията в спо-разумението с инвеститора.
- (50) В случаите, когато от инвестиционния посредник се изисква да предоставя информация на инвеститора преди предоставянето на услуга, всяка сделка с финансов инструмент от същия вид не следва да се счита за предоставяне на нова или различна услуга.
- (51) В случаите, когато от инвестиционния посредник, който предоставя услуги за управление на портфейл, се изисква да представя на непрофесионалните инвеститори или потенциални инвеститори информация относно видовете финансови инструменти, които могат да бъдат включени в портфейла на инвеститорите и видовете сделки, които могат да бъдат извършвани с такива инструменти, такава информация следва да указва отделно дали инвестиционният посредник ще има нареждане за инвестиране във финансови инструменти, които не са допуснати до търговия на регулиран пазар, в дериватни инструменти или в неликвидни или рискови инструменти; или ще предприема къси продажби, покупки със заети средства, сделки за финансиране на ценни книжа или всякакви сделки, включващи маржин плащания, депозирани на допълнително обезпечение или валутен риск.
- (52) Предоставянето от страна на инвестиционния посредник на инвеститора на копие от проспекта, който е изготвен и публикуван в съответствие с Директива 2003/71/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 4 ноември 2003 г. относно проспекта, който следва да се публикува, когато публично се предлагат ценни книжа или когато се допускат ценни книжа до търгуване⁽¹⁾, не следва да се счита за предоставяне на информация от посредника на инвеститора за целите на оперативните условия по Директива 2004/39/ЕО, които са свързани с качеството и съдържанието на такава информация, ако посредникът не е отговорен по същата директива за информацията, съдържаща се в проспекта.

⁽¹⁾ ОВ L 345, 31.12.2003 г., стр. 64.

- (53) Информацията, която се изисква да бъде предоставена от инвестиционния посредник на непрофесионален инвеститор относно разходите и свързаните с това задължения, включва информацията относно уредбата на плащането или на изпълнението на споразумението за предоставяне на инвестиционни услуги, както и на всяко друго споразумение, свързано с финансов инструмент, който се предлага. За тази цел уредбата на плащането ще бъде по принцип от значение, когато договор за финансов инструмент се прекратява с паричен сетълмент. Уредбата за изпълнение ще бъде по принцип от значение, когато при прекратяване даден финансов инструмент изисква доставка на акции, облигации, вариант, благородни метали или друг инструмент или стока.
- (54) По отношение на предприятия за колективно инвестиране, попадащи в обхвата на Директива 85/611/ЕИО на Съвета от 20 декември 1985 г. относно координирането на законите, подзаконовите и административните разпоредби относно предприятията за колективно инвестиране в прехвърляеми ценни книжа (ПКИПЦК) ⁽¹⁾, настоящата директива няма за цел да регламентира съдържанието на опростения проспект, съгласно определението в член 28 от Директива 85/611/ЕИО. В резултат на прилагането на настоящата директива не следва да се добавя информация към опростения проспект.
- (55) Опростеният проспект предвижда, по-специално, достъпна информация във връзка с разходите и свързаните с тях задължения по отношение на самите ПКИПЦК. Независимо от това инвестиционни посредници, разпространяващи дялове в ПКИПЦК, следва да информират допълнително своите инвеститори относно всички други разходи и свързаните с тях задължения, които се отнасят до предоставянето от тяхна страна на инвестиционни услуги във връзка с дялове в ПКИПЦК.
- (56) Необходимо е допълнително да бъде регламентирано прилагането на теста за уместност по член 19, параграф 4 от Директива 2004/39/ЕО и на теста за целесъобразност по член 19, параграф 5 от посочената директива. Тези тестове имат различен обхват по отношение на инвестиционните услуги, с които те са свързани, и имат различни функции и характеристики.
- (57) За целите на член 19, параграф 4 от Директива 2004/39/ЕО една сделка може да бъде неподходяща за клиент или потенциален клиент поради присъщите рискове на финансовите инструменти, поради вида сделка, поради характеристиките на поръчката или честотата на операциите. Серия от сделки, всяка от които е уместна, разглеждани поотделно, може да бъде неуместна, ако препоръката или решенията за търгуване се вземат с честота, която не е в най-добрия интерес на клиента. В случай на управление на портфейл една сделка може също така да бъде неуместна, ако тя би довела до неуместен портфейл.
- (58) В съответствие с член 19, параграф 4 от Директива 2004/39/ЕО от инвестиционното дружество се изисква да оцени уместността на инвестиционните услуги и на финансовите инструменти за клиент, само когато той предоставя инвестиционно консултиране или управление на портфейла на този клиент. В случай на други инвестиционни услуги от инвестиционното дружество се изисква по член 19, параграф 5 да оцени целесъобразността на инвестиционната услуга или продукта за клиента само ако продуктът не се предлага единствено на основата на изпълнение по член 19, параграф 6 от посочената директива (който се прилага към некомплексни продукти).
- (59) За целите на разпоредбите на настоящата директива, които изискват от инвестиционните дружества да оценяват целесъобразността на предлаганите или търсените инвестиционни услуги, следва да се предположи, че клиент, който е започнал да извършва сделки с конкретен вид продукт или услуга преди датата на прилагане на Директива 2004/39/ЕО, притежава необходимия опит и знания, за да може да разбере рисковете, свързани с такъв продукт или инвестиционна услуга. Когато един клиент започва да извършва такива сделки чрез услуги на инвестиционно дружество след датата на прилагане на същата директива, от дружеството не се изисква да прави нова оценка по този повод на всяка отделна сделка. Той спазва задължението си по член 19, параграф 5 от посочената директива, при условие че извършва необходимата оценка на целесъобразността преди започването на тази услуга.
- (60) Направена препоръка или искане или даден съвет от портфейлен мениджър на клиент, в смисъл че клиентът следва да даде мандат или да измени мандата на управител на портфейл, с който се ограничават свободата на действие на управителя на портфейла, следва да се счита за препоръка по смисъла на член 19, параграф 4 от Директива 2004/39/ЕО.
- (61) За целите на определяне на това дали делът в предприятие за колективно инвестиране, което не отговаря на изискванията на Директива 85/611/ЕО и което е било разрешено за публично търгуване, следва да се счита за некомплексно, обстоятелствата, при които системите за оценка ще бъдат независими по отношение на емитента, следва да отчитат дали по отношение на тях се извършва надзор от страна на депозитар, който е регулиран като доставчик на депозитарни услуги в държава-членка.
- (62) Нищо в настоящата директива не изисква от компетентните органи да одобряват съдържанието на базисното споразумение между инвестиционното дружество и неговите непрофесионални инвеститори. Нищо обаче не му забранява да направи това, доколкото такова одобрение се основава само на спазването от страна на дружеството на неговите задължения по Директива 2004/39/ЕО да действа честно, коректно и професионално съгласно най-добрия интерес на неговите клиенти и да създаде процедура за регистриране, определяща правата и задълженията на инвестиционните дружества и техните клиенти, както и други условия, при които инвестиционните дружества ще предоставят услуги на своите клиенти.
- (63) Документацията, която инвестиционното дружество е длъжно да води, следва да бъде адаптирана към вида стопанска дейност и обхвата на извършваните инвестиционни услуги и дейности, при условие че са спазени задълженията за водене на документация, предвидени в Директива 2004/39/ЕО и настоящата директива. За целите на задълженията за отчитане по отношение на управлението на портфейл, сделка с условно задължение е всяка сделка, която съдържа действително или потенциално задължение за клиента, което превишава цената на придобиване на инструмента.

(1) ОВ L 375, 31.12.1985 г., стр. 3. Директива, последно изменена с Директива 2005/1/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 79, 24.3.2005 г., стр. 9).

- (64) За целите на разпоредбите относно отчитането пред клиентите позоваването на вида поръчка следва да се разбира като позоваване на статута ѝ като лимитирана поръчка, пазарна поръчка или друг специфичен вид поръчка.
- (65) За целите на разпоредбите относно отчитането пред клиентите позоваването на характера на поръчката следва да бъде разбирано като позоваване на поръчки за записване на ценни книжа или за упражняване на опция или за подобна поръчка на клиент.
- (66) При формулирането на своята политика за изпълнение на поръчки в съответствие с член 21, параграф 2 от Директива 2004/39/ЕО инвестиционното дружество следва да определи относителната значимост на факторите, посочени в член 21, параграф 1 от посочената директива или поне да установи процедура, чрез която то определя относителната значимост на тези фактори, така че то да предоставя възможно най-добрия резултат на клиентите си. С цел да въведе в действие такава политика инвестиционното дружество следва да избере местата за изпълнение на поръчки, които му позволяват трайно да постига най-добрия резултат по отношение на изпълнението на поръчките на клиентите. Инвестиционното дружество следва да прилага своята политика за изпълнение на поръчки към всяка поръчка на клиент, която то изпълнява с цел получаване на възможно най-добрия резултат за клиента в съответствие с тази политика. Задължението по Директива 2004/39/ЕО за приемане на всички разумни стъпки с цел постигане на възможно най-добрия резултат за клиента не следва да бъде разглеждано като изискващо от инвестиционното дружество да включва в своята политика за изпълнение на поръчки всички налични места за изпълнение на сделки.
- (67) За целите на осигуряване инвестиционното дружество да постигне възможно най-добрия резултат за клиента при изпълнение на поръчка на непрофесионален инвеститор при отсъствие на конкретни указания от страна на клиента, инвестиционното дружество следва да отчита всички фактори, които ще му позволят да осигури възможно най-добрия резултат по отношение на общата престация, представляваща цената на финансовия инструмент и разходите, свързани с изпълнението на поръчката. Скоростта, вероятността за изпълнение на поръчката и за сетълмент, размерът и характерът на поръчката, пазарното въздействие, както и всички други имплицитно съдържащи се разходи по сделката могат да бъдат предпочетени над пряката престация за цена и разходи само доколкото те служат за осигуряването на възможно най-добрия резултат по отношение на общата престация към непрофесионален инвеститор.
- (68) Когато инвестиционно дружество изпълнява поръчка, като следва указания от страна на клиента, то следва да бъде разглеждано като изпълняващо задълженията си за най-добро изпълнение на поръчката само по отношение на частта или аспекта на поръчката, с която/който са свързани указанията на клиента. Фактът, че клиентът е дал конкретни указания, които обхващат една част или аспект на поръчката, не следва да бъде разглеждан като освобождаващ инвестиционното дружество от задълженията му за най-добро изпълнение на поръчката по отношение на която/който и да е друг/а част или аспект на поръчката на клиента, която/който не е обхванат/а от такива указания. Инвестиционното дружество не следва да оказва въздействие върху клиента да му даде указания за изпълнение на поръчката по конкретен начин чрез изрично посочване или подразбиращо се предлагане на съдържанието на указанието на клиента, когато дружеството би следвало основателно да знае, че такова указание вероятно ще му попречи да постигне най-добрия възможен резултат за клиента. Това обаче не следва да възпрепятства инвестиционното дружество да предложи на клиента да избере между две или повече конкретни места за търгуване, при условие че тези места отговарят на политиката за изпълнение на поръчки на дружеството.
- (69) Сключването на сделки за своя сметка с клиенти от страна на инвестиционно дружество следва да бъде считано за изпълнение на поръчки на клиент и по такъв начин като подлежащо на изискванията на Директива 2004/39/ЕО и на настоящата директива, и по-специално на задълженията във връзка с най-доброто изпълнение на поръчките. Независимо от това, ако инвестиционното дружество предоставя котировка на клиента и тази котировка би отговаряла на задълженията на инвестиционното дружество по член 21, параграф 1 от Директива 2004/39/ЕО, ако дружеството изпълнява своята котировка, след като клиентът ѝ приеме, при условие че като се отчетат изменящите се пазарни условия и изтеклото време между предлагането и приемането на котировката, котировката не е очевидно неактуална.
- (70) Задължението за осигуряване на възможно най-добрия резултат при изпълнение на поръчки на клиент се прилага във връзка с всички видове финансови инструменти. Независимо от това, като се вземат предвид затрудненията на пазарните структури или на структурата на финансовите инструменти, може да бъде трудно да се определи и прилага единен стандарт и процедура за най-добро изпълнение, която би важала и би била ефективна за всички класове инструменти. Поради това задълженията за най-добро изпълнение следва да се прилагат по начин, който отчита различните обстоятелства, свързани с конкретни видове финансови инструменти. Например сделки с индивидуализирани извънборсови инструменти, които са свързани със специфично договорно правоотношение, адаптирано към обстоятелствата на клиента и на инвестиционното дружество, могат да не бъдат съвместими за целите на най-доброто изпълнение със сделки с акции, търгувани на централизирани места за изпълнение на поръчки.
- (71) За целите на определянето на най-доброто изпълнение при изпълнение на поръчки на непрофесионален инвеститор, разходите, свързани с изпълнението, следва да включват собствените комисиони или такси на инвестиционното дружество по отношение на клиента с ограничени цели в случаите, когато повече от едно място, посочено в политиката за изпълнение на поръчки на дружеството, е в състояние да изпълни конкретна поръчка. В такъв случай собствените комисиони и такси на инвестиционното дружество за изпълнение на поръчката на всяко приемливо място за изпълнение следва да бъдат вземани предвид с цел оценка и сравнение на резултатите за клиента, които биха били постигнати чрез изпълнение на поръчката на всяко едно такова място. Независимо от това не е поставяно за цел да се изисква от инвестиционното дружество да сравнява резултатите, които биха били постигнати по отношение на клиента на основата на неговата собствена политика за изпълнение на поръчките и на неговите собствени комисиони и такси с резултатите, които биха могли да бъдат постигнати за същия клиент от всяко друго инвестиционно дружество на основата на различна политика за изпълнение на поръчки или на различна структура на

комисионите и таксите. Също така не е поставяно за цел да се изисква от инвестиционно дружество да сравнява разликите между неговите собствени комисиони, които са свързани с разликите в характера на услугите, които дружеството предоставя на клиентите.

- (72) Разпоредбите от настоящата директива, които предвиждат, че разходите за изпълнение следва да включват собствените комисиони или такси на инвестиционното дружество, събирани от клиент за предоставянето на инвестиционна услуга, не следва да се прилагат за целите на определяне на това кои места за изпълнение следва да бъдат включени в политиката за изпълнение на поръчки на инвестиционното дружество за целите на член 21, параграф 3 от Директива 2004/39/ЕО.
- (73) Следва да се счита, че инвестиционно дружество определя или събира своите комисиони по начин, който дискриминира некоректно между местата за изпълнение, ако той събира различни комисиони или спред от клиенти за изпълнение на различни места за изпълнение и тази разлика не отразява действителните различия в разходите на инвестиционното дружество за изпълнение на тези места.
- (74) Разпоредбите от настоящата директива по отношение на политиката за изпълнение на поръчки не засягат общото задължение на инвестиционното дружество по член 21, параграф 4 от Директива 2004/39/ЕО за наблюдение на ефективността на неговата уредба и политика за изпълнение на поръчки и за регулярна оценка на местата в неговата политика за изпълнение на поръчки.
- (75) Настоящата директива няма за цел да изисква дублиране на усилията по отношение на най-доброто изпълнение между инвестиционно дружество, което предоставя услуга за приемане и предаване на поръчка или за управление на портфейл и всяко инвестиционно дружество, на което това инвестиционно дружество предава поръчките си за изпълнение.
- (76) Задължението за най-добро изпълнение по Директива 2004/39/ЕО изисква от инвестиционните дружества да постигнат възможно най-добрите резултати за своите клиенти. Качеството на изпълнение, което включва аспекти като: скорост и вероятност на изпълнението (степен на изпълнение) и възможността за и действителната проява на подобрение на цената, е важен фактор на осигуряването на най-добро изпълнение. Наличността, съпоставимостта и консолидирането на данните, свързани с качеството на изпълнение, предоставени от различните места за изпълнение, е от изключително значение, за да могат инвестиционните дружества и инвеститорите да определят тези места за изпълнение, които осигуряват най-високо качество на изпълнение за техните клиенти. Настоящата директива не задължава публикуването от страна на местата за изпълнение на техните данни за качество на изпълнението на поръчки, тъй като на местата за изпълнение и на доставчиците на данни следва да бъде позволено да разработят решения относно предоставянето на данни за качеството на изпълнението. Комисията следва да внесе до 1 ноември 2008 г. доклад относно пазарните развития в тази област с цел оценка на наличността, съпоставимостта и консолидирането на информацията относно качеството на изпълнение на европейско равнище.
- (77) За целите на разпоредбите от настоящата директива относно обработването на поръчки на клиенти следва да се счита, че преразпределението на сделки е във вреда на

клиента, ако в резултат на такова преразпределение падено инвестиционно дружество или конкретен клиент некоректно се третира привилегировано.

- (78) Без да се засягат разпоредбите на Директива 2003/6/ЕО за целите на разпоредбите на настоящата директива относно обработването на поръчки на клиентите, поръчките на клиентите не следва да бъдат третирани като съпоставими в друго отношение, ако те са получени с други средства и не би било практично те да бъдат третирани последователно. За следващите цели на тези разпоредби всяко използване от страна на инвестиционно дружество на информация, свързана с всяка поръчка на клиент, с цел да договаря за собствена сметка финансови инструменти, с които е свързана поръчката на клиента или със свързани финансови инструменти, следва да се счита за злоупотреба с тази информация. Независимо от това сам по себе си фактът, че маркет мейкърите или органите, упълномощени да действат като контрагенти, се ограничават да извършват своята законна стопанска дейност за купуване и продаване на финансови инструменти или че лицата, упълномощени да изпълняват поръчки от името на трети страни, се ограничават да изпълнят дадена поръчка добросъвестно, не следва да се счита за злоупотреба с информация.
- (79) Съвет относно финансови инструменти, даден във вестник, списание или във всяка друга публикация, адресиран до широката общественост (включително чрез Интернет), или във всяко телевизионно или радиоразпространение, не следва да се счита като лична препоръка за целите на „инвестиционното консултиране“ в Директива 2004/39/ЕО.
- (80) Настоящата директива спазва основните права и принципи признати по-специално в Хартата на основните права на Европейския съюз, и по-специално в член 11 от нея и член 10 от Европейската конвенция за правата на човека. В това отношение настоящата директива не възпрепятства по никакъв начин държавите-членки да прилагат своите конституционни норми относно свободата на пресата и свободата на изразяване в медиите.
- (81) Общ съвет относно вид финансов инструмент не представлява инвестиционно консултиране за целите на Директива 2004/39/ЕО, тъй като настоящата директива предвижда, че за целите на Директива 2004/39/ЕО инвестиционното консултиране е ограничено до консултиране относно конкретни финансови инструменти. Независимо от това, ако инвестиционно дружество предоставя общ съвет на клиент относно вид финансов инструмент, който той представя като подходящ за или като основан на съображения за обстоятелствата на този клиент и такъв съвет на практика не е подходящ за клиента или не е основан на съображения относно неговите обстоятелства, в зависимост от обстоятелствата на всеки конкретен случай е вероятно инвестиционното дружество да действа в нарушение на член 19, параграф 1 или параграф 2 от Директива 2004/39/ЕО. По-специално, инвестиционно дружество, което дава на клиент такъв съвет вероятно би нарушил изискването на член 19, параграф 1 да действа честно, коректно и професионално в съответствие с най-добрите интереси на неговите клиенти. Подобно на това или алтернативно такъв съвет вероятно би нарушил изискването на член 19, параграф 2 информацията, адресирана от инвестиционното дружество до клиента, да бъде коректна, ясна и да не бъде подвеждаща.

- (82) Действия, извършени от инвестиционно дружество, които имат подготвителен характер за предоставянето на инвестиционна услуга или извършването на инвестиционна дейност, следва да бъдат считани като неразделна част от тази услуга или дейност. Това би включвало например предоставянето на общи консултации от инвестиционното дружество на клиентите или потенциалните клиенти преди или по време на предоставянето на инвестиционно консултиране или на друг вид инвестиционна услуга или дейност.
- (83) Предоставянето на обща препоръка (т.е. такава, която е предназначена за дистрибуторски канали или за обществеността) относно сделка с финансов инструмент или относно вид финансов инструмент представлява предоставяне на спомагателна услуга по раздел Б, точка 5 от приложение I към Директива 2004/39/ЕО, и следователно Директива 2004/39/ЕО и нейните защити се прилагат към предоставянето на такава препоръка.
- (84) Комитетът на европейските регулатори на ценни книжа, създаден с Решение 2001/527/ЕО на Комисията ⁽¹⁾, е консултиран по техническите въпроси.
- (85) Мерките, предвидени в настоящата директива, са в съответствие със становището на Европейския комитет по ценните книжа,

ПРИЕ НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

ГЛАВА I

ОБХВАТ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ

Член 1

Предмет и обхват

1. Настоящата директива определя подробните правила за прилагане на член 4, параграф 1, точка 4 и член 4, параграф 2, член 13, параграфи 2—8, член 18, член 19, параграфи 1—6, член 19, параграф 8 и членове 21, 22 и 24 от Директива 2004/39/ЕО.

2. Глава II и раздели 1—4, член 45 и раздели 6 и 8 от глава III и доколкото те са свързани с настоящите разпоредби — глава I и раздел 9 от глава III, и глава IV от настоящата директива се прилагат към управляващите дружества в съответствие с член 5, параграф 4 от Директива 85/611/ЕИО.

Член 2

Определения

За целите на настоящата директива се прилагат следните определения:

- 1) „дистрибуторски канали“ означава дистрибуторските канали по смисъла на член 1, параграф 7 от Директива 2003/125/ЕО на Комисията;

- 2) „хартиен носител или чрез електронни средства“ означава всеки инструмент, който позволява на клиент да съхранява информация, адресирана лично до такъв клиент, по начин, достъпен за бъдещо позоваване за подходящ срок за целите на информацията и позволяващ неизменено възпроизвеждане на съхраняваната информация;
- 3) „съответно лице“ във връзка с инвестиционно дружество означава едно от следните лица:
- директор, партньор или равнопоставен, управител или свързан представител на инвестиционното дружество;
  - директор, партньор или равнопоставен или управител на свързан представител на инвестиционното дружество;
  - служител на инвестиционното дружество или на свързания представител на инвестиционното дружество, както и всяко физическо лице, чиито услуги са представени на разположение и под контрола на инвестиционното дружество или на свързания представител на инвестиционното дружество и което участва в предоставянето на инвестиционни услуги и дейности от инвестиционното дружество;
  - физическо лице, която пряко участва в предоставянето на услуги на инвестиционното дружество или на неговия свързан представител по силата на споразумение за наемане на външен изпълнител за целите на предоставянето на инвестиционни услуги и дейности от инвестиционното дружество;
- 4) „финансов анализатор“ означава съответното лице, което по същество изготвя инвестиционно проучване;
- 5) „група“ във връзка с инвестиционно дружество означава групата, от която това инвестиционно дружество съставлява част, обхваща дружеството майка, дъщерните дружества и субектите, в които дружеството майка или дъщерните дружества притежават участие, както и предприятията, свързани помежду си с връзка по смисъла на член 12, параграф 1 от Директива 83/349/ЕИО на Съвета относно консолидираните счетоводни отчети ⁽²⁾;
- 6) „аутсорсинг“ означава договореност във всяка форма между инвестиционно дружество и доставчик на услуга, чрез който доставчикът на услуга извършва процес, услуга или дейност, които в противен случай биха били извършени от самото инвестиционно дружество;
- 7) „лице, с което съответното лице е в семейно отношение“, означава едно от следните лица:
- съпруг/а на съответното лице или партньор на това лице, считано по националното законодателство за равностойно лице на съпруг/а;
  - зависимо дете или доведено/заварено дете на съответното лице;
  - всеки друг роднина на съответното лице, който споделя същото домакинство с това лице в продължение поне на една година към датата на съответната лична сделка;

⁽¹⁾ ОВ L 191, 13.7.2001 г., стр. 43.

⁽²⁾ ОВ L 193, 18.7.1983 г., стр. 1.

- 8) „сделка за финансиране на ценни книжа“ има значението, дадено в Регламент (ЕО) № 1287/2006 на Комисията ⁽¹⁾;
- 9) „старши ръководен състав“ означава лицето или лицата, които ефективно управляват стопанската дейност на инвестиционното дружество съгласно посоченото в член 9, параграф 1 от Директива 2004/39/ЕО.

Член 3

Приложими условия към предоставянето на информация

1. Когато за целите на настоящата директива се изисква информацията да бъде предоставена на хартиен носител или чрез електронни средства, държавите-членки позволяват на инвестиционните дружества да предоставят такава информация на хартиен носител или чрез електронни средства, различни от хартия, само ако:

- а) предоставянето на такава информация на такъв носител е подходящо за контекста, в който се извършва или ще се извършва стопанската дейност между инвестиционното дружество и неговия клиент; и
- б) лицето, на което се предоставя информацията, при предложение да направи избор между информация на хартия или чрез електронни средства, изрично избира предоставянето на информацията на посочения друг носител.

2. Когато по силата на членове 29, 30, 31, 32, 33 или член 46, параграф 2 от настоящата директива инвестиционно дружество предоставя информация на клиент чрез интернет страница и такава информация не е адресирана лично до клиента държавите-членки осигуряват изпълнението на следните условия:

- а) предоставянето на такава информация на такъв носител е подходящо за контекста, в който се извършва или ще се извършва стопанската дейност между инвестиционното дружество и неговия клиент;
- б) клиентът трябва да даде изрично съгласие за предоставянето на тази информация в такава форма;
- в) клиентът трябва да бъде нотифициран по електронен начин за адреса на интернет страницата и за мястото на интернет страницата, където може да бъде получен достъп до информацията;
- г) информацията трябва да бъде актуална;
- д) информацията трябва да бъде достъпна непрекъснато чрез посочената интернет страница за такъв срок, който може да бъде основателно необходим на клиента, за да я провери.

3. За целите на настоящия член предоставянето на информация чрез електронни съобщения се счита за подходящо за контекста, в който се извършва или ще се извършва стопанската дейност между инвестиционното дружество и неговия клиент, когато има доказателства, че клиентът има редовен достъп до Интернет. Предоставянето от страна на клиента на електронна поща за целите на извършването на такава стопанска дейност се счита за такова доказателство.

Член 4

Допълнителни изисквания към инвестиционните дружества в някои случаи

1. Държавите-членки могат да запазят или да наложат допълнителни изисквания към тези, съдържащи се в настоящата директива, само в такива изключителни случаи, когато такива изисквания са обективно обосновани и пропорционални по отношение на адресиране на специфични рискове пред защитата на инвеститорите или пред интегритета на пазара, които не са адекватно адресирани от настоящата директива и при положение че е изпълнено едно от следните условия:

- а) специфичните рискове, адресирани с изискванията, са от изключително значение при обстоятелствата на структурата на пазара на тази държава-членка;
- б) изискването адресира рискове или въпроси, които възникват или се проявяват след датата на прилагане на настоящата директива и които не са регулирани от или по мерки на Общността.

2. Всички изисквания, наложени по параграф 1, не ограничават и не засягат по друг начин правата на инвестиционните дружества по членове 31 и 32 от Директива 2004/39/ЕО.

3. Държавите-членки нотифицират Комисията за:

- а) всяко изискване, което държавата-членка възнамерява да запази в съответствие с параграф 1 преди датата на транспониране на настоящата директива; и
- б) всяко изискване, което държавата-членка възнамерява да наложи в съответствие с параграф 1, поне един месец преди определената дата на влизане в сила на това изискване.

Във всеки случай нотификацията съдържа обосновката на такова изискване.

Комисията съобщава на държавите-членки и оповестява на своята интернет страница нотификациите, които тя получава в съответствие с настоящия параграф.

4. До 31 декември 2009 г. най-късно Комисията докладва на Европейския парламент и на Съвета за прилагането на настоящия член.

⁽¹⁾ ОВ L 241, 2.9.2006 г., стр 1.

ГЛАВА II

ОРГАНИЗАЦИОННИ ИЗИСКВАНИЯ

РАЗДЕЛ I

Организация

Член 5

(член 13, параграфи 2—8 от Директива 2004/39/ЕО)

Общи организационни изисквания

1. Държавите-членки изискват от инвестиционните посредници да изпълнят следните изисквания:

- а) да установят, приложат и поддържат процедури за вземане на решение и организационна структура, която ясно и документирано определя системите за отчитане и разпределя функциите и отговорностите;
- б) да осигурят от съответните лица да са запознати с процедурите, които трябва да се спазват за правилното изпълнение на техните служебни задължения;
- в) да установят, прилагат и поддържат адекватни механизми за вътрешен контрол, предназначени да осигурят спазването на решенията и процедурите на всички равнища на инвестиционния посредник;
- г) да наемат персонал, притежаващ необходимите умения, знания и опит за изпълнение на отговорностите, които са им възложени;
- д) да установят, прилагат и поддържат ефективни правила за вътрешно отчитане и движение на информацията на всички съответни равнища на инвестиционния посредник;
- е) да поддържат редовно съответната документация за своята стопанска дейност и вътрешна организация;
- ж) при изпълнението на повече от една функция от съответно лице да се следи това да не възпрепятства или поражда възможност за възпрепятстване на изпълнението на всяка отделна функция коректно, честно и професионално.

За тези цели държавите-членки следят инвестиционните посредници да отчитат характера, размера и сложността на стопанската дейност на дружеството, както и характера, и обхвата на инвестиционните услуги и дейности, извършвани в хода на тази стопанска дейност.

2. Държавите-членки изискват инвестиционните посредници да установяват, прилагат и поддържат системи и процедури, които осигуряват сигурността, целостта и поверителността на информацията с оглед нейния характер.

3. Държавите-членки изискват от инвестиционните посредници да установят, прилагат и поддържат адекватна политика за

непрекъснатост на стопанската дейност с цел осигуряване, в случай на прекъсване в техните системи и процедури, на опазване на основната информация и функции, както и поддържането на инвестиционните услуги и дейности, или когато това е невъзможно, своевременното възстановяване на информацията и функциите и своевременното възобновяване на техните инвестиционни услуги и дейности.

4. Държавите-членки изискват от инвестиционните посредници да установяват, прилагат и поддържат счетоводни политики и процедури, които им позволяват при поискване от страна на компетентния орган да предоставят своевременно на компетентния орган финансовите отчети, които отразяват вярна и коректна картина на тяхното финансово положение и които спазват всички приложими счетоводни стандарти и норми.

5. Държавите-членки изискват от инвестиционните посредници да наблюдават и регулярно да оценяват адекватността и ефективността на своите системи, на механизмите за вътрешен контрол и на другата уредба, установена в съответствие с параграфи 1—4, както и да предприемат подходящи мерки за отстраняване на евентуални недостатъци.

Член 6

(член 13, параграф 2 от Директива 2004/39/ЕО)

Спазване

1. Държавите-членки гарантират инвестиционните посредници да установяват, прилагат и поддържат адекватни политики и процедури за установяване на всеки риск от неспазване от страна на инвестиционния посредник на неговите задължения по Директива 2004/39/ЕО, както и свързаните с това рискове, както и да въведат адекватни мерки и процедури, предназначени за свеждане до минимум на такъв риск и за осигуряване на възможност компетентните органи ефективно да упражнят своите правомощия по посочената директива.

За тези цели държавите-членки следят инвестиционните посредници да отчитат характера, размера и сложността на стопанската дейност на инвестиционното дружество, както и характера, и обхвата на инвестиционните услуги и дейности, извършвани в хода на тази стопанска дейност.

2. Държавите-членки изискват от инвестиционните посредници да установят и поддържат постоянно и ефективно звено по спазването, което функционира независимо и която има следните отговорности:

- а) наблюдаване и редовно оценяване на адекватността и ефективността на въведените мерки и процедури в съответствие с параграф 1, първа алинея, както и на мерките за отстраняване на всички недостатъци при спазването на задълженията от страна на инвестиционното дружество;
- б) консултиране и оказване на съдействие на съответните лица (служители), отговорни за изпълнението на инвестиционните услуги и дейности, при спазване на задълженията на инвестиционното дружество по Директива 2004/39/ЕО.

3. С цел осигуряване правилното и независимо изпълнение на задълженията от страна на звеното по спазването, държавите-членки изискват от инвестиционните посредници да осигурят спазването на следните условия:

- а) звеното по спазването трябва да разполага с необходимите правомощия, средства, умения и достъп до цялата съответстваща информация;
- б) ръководителят на звеното по спазването трябва да бъде назначен и трябва да отговаря за звеното по спазването и за всяко отчитане по отношение на спазването, изисквано от член 9, параграф 2;
- в) съответните лица, участващи звеното по спазване, не трябва да участват в изпълнението на услугите или дейностите, които те наблюдават;
- г) начинът на определяне на възнаграждението на съответните лица, участващи в звеното по спазването, не трябва да компрометираща тяхната обективност и не трябва да има вероятност за това.

Независимо от това инвестиционното дружество не трябва да бъде задължавано да спазва буква в) или г), ако той може да докаже, че с оглед характера, размера или сложността на неговата стопанска дейност, както и на характера и обхвата на инвестиционните услуги и дейности, изискването по тези букви не са пропорционални и че звеното по спазването продължава да бъде ефективно.

Член 7

(член 13, параграф 5, втора алинея от Директива 2004/39/ЕО)

Управление на риска

1. Държавите-членки изискват от инвестиционните посредници да предприемат следните мерки:
  - а) да установят, прилагат и поддържат адекватни политики и процедури за управление на риска, които определят риска, свързан с дейностите, процесите и системите на инвестиционното дружество и определят равнището на риска, допускан от дружеството;
  - б) да приемат ефективна уредба, процеси и механизми за управление на рисковете, свързани с дейностите, процесите и системите на инвестиционното дружество съобразно равнището на риск, допустим за дружеството;
  - в) да наблюдават следното:
    - i) адекватността и ефективността на политиките и процедурите за управление на риска на инвестиционния посредник;
    - ii) степента на спазване от страна на инвестиционния посредник и съответното лице с уредбата, процесите и механизмите, приети в съответствие с буква б);
    - iii) адекватността и ефективността на мерките, предприети за отстраняване на евентуални недостатъци в тези политики, процедури, уредба, процеси и механизми, включително

неизпълнението от страна на съответните служители на такава уредба, процеси и механизми или несъобразяването на такива политики и процедури.

2. Държавите-членки изискват от инвестиционните посредници, където това е необходимо и пропорционално с оглед характера, размера и сложността на стопанската им дейност, както и на характера и обхвата на инвестиционните услуги и дейности, извършвани в хода на тази стопанска дейност, да установят и поддържат звено по управление на риска, която функционира независимо и извършва следните задачи:

- а) изпълнение на политиката и процедурите по параграф 1;
- б) предоставяне на отчети и консултиране на старшия ръководен състав в съответствие с член 9, параграф 2.

Когато от инвестиционния посредник не се изисква по първа алинея да установи и поддържа звено по управление на риска, независимо от това той трябва да може да докаже, че политиките и процедурите, които е приел в съответствие с параграф 1, отговарят на изискванията на същия параграф и са непрекъснато ефективни.

Член 8

(член 13, параграф 5, втора алинея от Директива 2004/39/ЕО)

Вътрешен одит

Държавите-членки изискват от инвестиционните посредници, когато това е необходимо и пропорционално с оглед характера, размера и сложността на тяхната стопанска дейност; характера и обхвата на инвестиционните услуги и дейности, извършвани в хода на такава стопанска дейност, да установят и поддържат звено за вътрешен одит, което е обособено и независимо от другите звена и дейности на инвестиционните посредници и което има следните отговорности:

- а) формулиране, прилагане и поддържане на план за одитиране с цел проверка и оценка на адекватността и ефективността на системите на инвестиционния посредник, механизмите за вътрешен контрол и другата уредба;
- б) издаване на препоръки на основата на резултатите от извършените проверки и оценки в съответствие с буква а);
- в) проверка на спазването на тези препоръки;
- г) отчитане във връзка с въпроси, свързани с вътрешния одит, в съответствие с член 9, параграф 2.

Член 9

(член 13, параграф 2 от Директива 2004/39/ЕО)

Отговорност на старшия ръководен състав

1. Държавите-членки изискват от инвестиционните посредници при вътрешно разпределение на функциите да осигурят старшия ръководен състав и при необходимост състав с функции по надзора, да отговарят за осигуряване спазването от инвестиционното дружество на задълженията му по Директива 2004/39/ЕО.

По-специално, от старшият ръководен състав и при необходимост от състава с функции по надзора се изисква да оценяват и периодично да преразглеждат ефективността на въведените политики, уредбата и процедурите за спазване на задълженията по Директива 2004/39/ЕО и да предприемат подходящи мерки за отстраняване на евентуални недостатъци.

2. Държавите-членки изискват от инвестиционните посредници да осигурят техният старши ръководен състав да получава регулярно и най-малко веднъж годишно писмени отчети по въпросите, уредени с членове 6, 7 и 8, в които се посочва по-специално дали са предприети подходящи коригиращи мерки в случай на недостатъци.

3. Държавите-членки изискват от инвестиционните посредници да осигурят получаването от страна на състава с функции по надзора, ако има такъв, на редовни писмени отчети по същите въпроси.

4. За целите на настоящия член „функция по надзора“ означава инвестиционният посредник с функции за надзор на неговия старши ръководен състав.

Член 10

(член 13, параграф 2 от Директива 2004/39/ЕО)

Обработване на жалби

Държавите-членки изискват от инвестиционните дружества да установят, прилагат и поддържат ефективни и прозрачни процедури за разумно и бързо обработване на жалби, получени от непрофесионални инвеститори или потенциални непрофесионални инвеститори, както и да регистрират всяка жалба и мерките, предприети за нейното уреждане.

Член 11

(член 13, параграф 2 от Директива 2004/39/ЕО)

Понятие за лична сделка

За целите на член 12 и член 25 „лична сделка“ означава търговия с финансов инструмент, извършена от съответното лице или от името на съответното лице, когато е изпълнен един от следните критерии:

- a) съответното лице действа извън обхвата на дейностите, които то извършва в това си качество;
- b) търговията се извършва за сметка на някое от следните лица:
  - i) съответното лице;
  - ii) всяко лице, с което то е в семейна връзка или с което то е в тесни връзки;
  - iii) лице, чието отношение със съответното лице е такова, че съответното лице има пряк или косвен съществен интерес от резултата от сделката, различен от такса или комисиона за извършването на търговията.

Член 12

(член 13, параграф 2 от Директива 2004/39/ЕО)

Лични сделки

1. Държавите-членки изискват от инвестиционните посредници да формулират, прилагат и поддържат адекватна уредба с цел предотвратяване на следните дейности в случай на всяко свързано лице, участващо в дейности, които може да породят конфликт на интереси или имашо достъп до вътрешна информация по смисъла на член 1, параграф 1 от Директива 2003/6/ЕО или до друга поверителна информация, свързана с клиентите по силата на дейността, която се извършва от него от името на инвестиционния посредник:

- a) сключване на лична сделка, която отговаря на поне един от следните критерии:
    - i) на това лице е забранено да сключва такава сделка по Директива 2003/6/ЕО;
    - ii) сделката е свързана със злоупотреба или с неправомерно разкриване на поверителна информация;
    - iii) сделката противоречи или има вероятност да противоречи на задължение на инвестиционния посредник по Директива 2004/39/ЕО;
  - b) съветване или подпомагане извън нормалното за осъществяване на неговите служебни задължения или изпълнение на договор за услуги на друго лице да сключи сделка с финансови инструменти, които, ако са лична сделка на съответното лице, биха били обхванати от член 25, параграф 2, буква а) или б) или от член 47, параграф 3;
  - в) без да се засяга член 3, буква а) от Директива 2003/6/ЕО, разкриването извън нормалното за осъществяването на неговите служебни задължения или изпълнение на договор за услуги на всякаква информация или становище на друго лице, ако съответното лице знае или основателно би следвало да знае, че в резултат на такова разкриване това лице ще предприеме или има вероятност да предприеме едно от следните действия:
    - i) да сключи сделка с финансовите инструменти, които, ако са лична сделка на съответното лице, биха били обхванати от член 25, параграф 2, буква а) или б) или от член 47, параграф 3;
    - ii) да съветва или да подпомага друго лице да сключи такава сделка.
2. Договореностите по параграф 1 трябва по-специално да са насочени да осигурят:
- a) всяко съответно лице, обхванато от параграф 1, да е запознато с ограниченията към личните сделки и с мерките, установени

от инвестиционния посредник, във връзка с личните сделки и разкриването в съответствие с параграф 1;

- б) инвестиционното дружество е информирано незабавно за всяка лична сделка, сключена от съответно лице, било то чрез съобщение за такава сделка или чрез други процедури, които позволяват на инвестиционния посредник да установи такива сделки;

В случай на договорености за аутсорсинг инвестиционният посредник трябва да осигури инвестиционният посредник, на който е възложена дейността по аутсорсинг, да води регистър на личните сделки, сключени от всяко съответно лице, и незабавно да предоставя тази информация на инвестиционния посредник при поискване.

- в) води се регистър на личните сделки, за които инвестиционният посредник е информиран или които са установени от него, включително всяко разрешение или забрана във връзка с такава сделка.

3. Параграфи 1 и 2 не се прилагат към следните видове лични сделки:

- а) лични сделки, сключени при услуга за неограничено управление на портфейл, когато във връзка със сделката няма предварителна комуникация между управителя на портфейла и съответното лице или друго лице, за чиято сметка се извършва сделката;
- б) лични сделки с дялови единици в предприятия за колективно инвестиране, които отговарят на условията, необходими за упражняване на правата, предоставени от Директива 85/611/ЕИО, или които подлежат на надзор по законодателството на държава-членка, която изисква равностойно равнище на разпределение на риска сред техните активи, когато съответното лице и другото лице, за чиято сметка се извършват сделките, не участват в управлението на това предприятие за колективно инвестиране.

РАЗДЕЛ 2

Аутсорсинг

Член 13

(член 13, параграф 2 и член 13, параграф 5, първа алинея от Директива 2004/39/ЕО)

Понятие за критични и важни оперативни функции

1. За целите на член 13, параграф 5, първа алинея от Директива 2004/39/ЕО оперативна функция се счита за критична или важна, ако неин недостатък или неизпълнението ѝ значително би нарушило продължаването на спазването от страна на инвестиционния посредник на условията и задълженията, свързани с полученото разрешение за извършване на дейност или с други задължения по Директива 2004/39/ЕО, или неговото финансово изпълнение или стабилността, или непрекъснатостта на неговите инвестиционни услуги или дейности.

2. Без да се засяга статутът на която и да е друга функция, следните функции не се считат за критични или важни за целите на параграф 1:

- а) предоставяне на инвестиционния посредник на консултантски услуги или на други услуги, които не съставляват част от инвестиционната стопанска дейност на инвестиционния посредник, включително ползване на правна консултация на инвестиционния посредник, обучение на персонала на инвестиционния посредник, услуги, свързани с фактуриране, както и сигурност на помещенията и персонала на инвестиционния посредник;
- б) закупуване на стандартизирани услуги, включително услуги за пазарна информация и предоставяне на информация за цените.

Член 14

(член 13, параграф 2 и член 13, параграф 5, първа алинея от Директива 2004/39/ЕО)

Условия за възлагане на критични или важни оперативни функции или инвестиционни услуги или дейности

1. Държавите-членки гарантират при аутсорсинг от страна на инвестиционния посредник на критични или важни оперативни функции или каквито и да е инвестиционни услуги или дейности инвестиционните посредници да останат напълно отговорни за изпълнението на всички техни задължения по Директива 2004/39/ЕО и да спазват, по-специално, следните условия:

- а) аутсорсингът не трябва да води до делегиране от страна на старшия ръководен състав на неговата отговорност;
- б) отношението и задълженията на инвестиционния посредник към неговите клиенти съгласно Директива 2004/39/ЕО не трябва да се променят;
- в) условията, които инвестиционният посредник е длъжен да спазва, за да получи разрешение в съответствие с член 5 от Директива 2004/39/ЕО и за запазване на разрешението, не трябва да бъдат нарушавани;
- г) нито едно от условията, при които е било дадено разрешението на инвестиционния посредник, не може да бъде премахвано или променяно.

2. Държавите-членки изискват от инвестиционните посредници да упражняват надлежни умения, грижа и старание при сключване, прилагане или прекратяване на такава договореност за аутсорсинг на доставчик на услуги на критични или важни оперативни функции или на всякакви инвестиционни услуги или дейности.

По-специално, инвестиционните посредници предприемат нужните мерки за осигуряване спазването на следните условия:

- а) доставчикът на услуги трябва да разполага с възможността, качеството, както и с всяко разрешение, изисквано от закона, за извършването на възложените функции, услуги или дейности надеждно и професионално;

- б) доставчикът на услуги трябва да извършва възложените услуги ефективно, като за тази цел инвестиционният посредник трябва да установи методи за оценка на стандарта на изпълнение на доставчика на услуги;
- в) доставчикът на услуги трябва да осъществява надлежен надзор на възложените функции и да управлява по адекватен начин рисковете, свързани с аутсорсинга;
- г) трябва да се предприемат подходящи мерки, ако изглежда, че доставчикът на услуги може да не изпълнява функциите ефективно и в съответствие с приложимите закони и с нормативните изисквания;
- д) инвестиционният посредник трябва да запази нужната възможност за осъществяване на ефективен надзор на възложените функции и за управление на рисковете, свързани с аутсорсинга и трябва да осъществява надзор на тези функции и да управлява тези рискове;
- е) доставчикът на услуги трябва да разкрива на инвестиционния посредник всяко развитие, което може да има съществени последици на неговата възможност за изпълнение на възложените функции ефективно и в съответствие с приложимите закони и с нормативните изисквания;
- ж) инвестиционният посредник трябва да бъде в състояние да прекрати при необходимост договореността за аутсорсинг, без това да е в ущърб на непрекъснатостта и качеството на предоставянето от негова страна на услуги на клиентите;
- з) доставчикът на услуги трябва да оказва съдействие на компетентните органи на инвестиционния посредник във връзка с възложените дейности;
- и) инвестиционният посредник, неговите одитори и съответните компетентни органи трябва да имат ефективен достъп до данните, свързани с възложените дейности, както и до бизнес помещенията на доставчика на услуги, а компетентните органи трябва да бъдат в състояние да упражняват тези права на достъп;
- й) доставчикът на услуги трябва да защитава всяка поверителна информация, свързана с инвестиционния посредник и неговите клиенти;
- к) инвестиционният посредник и доставчикът на услуги трябва да формулират, прилагат и поддържат план за спешни мерки с цел възстановяване при бедствия и периодично изпробване на поддържащите устройства, когато това е необходимо, като се отчете функцията, услугата или дейността, която се възлага.

3. Държавите-членки изискват съответните права и задължения на инвестиционния посредник и на доставчика на услуги да бъдат ясно разпределени и изложени в писмено споразумение.

4. Държавите-членки осигуряват, ако инвестиционният посредник и доставчикът на услуги са членове на една и съща група,

инвестиционният посредник да може за целите на спазването на настоящия член и на член 15 да вземе предвид степента, в която посредникът контролира доставчика на услуги или разполага с възможността да влияе върху неговите действия.

5. Държавите-членки изискват от инвестиционния посредник да предоставя достъп при поискване от компетентния орган до цялата информация, необходима на органа, за да може той да извършва надзор на спазването при изпълнението на възложените дейности на изискванията на настоящата директива.

Член 15

(член 13, параграф 2 и член 13, параграф 5, първа алинея от Директива 2004/39/ЕО)

Доставчици на услуги, установени в трети страни

1. В допълнение към изискванията, изложени в член 14, държавите-членки изискват, когато инвестиционното дружество възлага инвестиционна услуга за управление на портфейл, предоставяна на непрофесионални инвеститори, на доставчик на услуги, установен в трета страна, да се осигури изпълнението на следните условия:

- а) доставчикът на услуги трябва да е получил разрешение или да е регистриран в страната си по произход за предоставяне на тази услуга и трябва да подлежи на доверителен надзор;
- б) между компетентния орган на инвестиционния посредник и надзорния орган на доставчика на услуги трябва да има подходящо споразумение за сътрудничество.

2. Когато едно от тези условия, посочени в параграф 1, или и двете не са спазени, инвестиционният посредник може да възложи инвестиционни услуги на доставчик на услуги, установен в трета страна, само ако дружеството предварително уведоми компетентния орган за договореността за аутсорсинг и компетентният орган не възразява срещу това споразумение в разумен срок след получаване на това уведомление.

3. Без да се засяга параграф 2, държавите-членки публикуват или изискват от компетентните органи да публикуват изявление относно политиката по отношение на аутсорсинга, обхванат от параграф 2. В това изявление се посочват примери на случаи, в които компетентният орган не би възразявал или вероятно не би възразявал срещу аутсорсинг по параграф 2, когато едно от двете условия по параграф 1, букви а) и б), или и двете не са спазени. То съдържа ясно обяснение защо компетентният орган счита, че в такива случаи аутсорсингът не би нарушил способността на инвестиционните посредници да изпълняват задълженията си по член 14.

4. Нищо в настоящия член не ограничава задълженията на инвестиционните посредници да спазват изискванията по член 14.

5. Компетентните органи публикуват списък на надзорните органи в трети страни, с които те имат споразумения за сътрудничество, които са подходящи за целите на параграф 1, буква б).

РАЗДЕЛ 3

Защита на активите на клиентите

Член 16

(член 13, параграфи 7 и 8 от Директива 2004/39/ЕО)

Защита на финансовите инструменти и паричните средства на клиентите

1. За целите на защитата на интересите на клиентите във връзка с финансови инструменти и парични средства, които им принадлежат, държавите-членки изискват от инвестиционните посредници да спазват следните изисквания:

- а) те трябва да поддържат отчетност и да водят сметки, които да им позволят във всеки един момент незабавно да разграничат държаните за един клиент активи от активите, държани за друг клиент, както и от собствените му активи;
- б) те трябва да поддържат отчетност и да водят сметки по начин, осигуряващ тяхната точност, и по-специално тяхното съответствие с финансовите инструменти и парични средства, държани за клиентите;
- в) те трябва да провеждат редовно съгласуване между вътрешни сметки и тези на всяка трета страна, от която се държат тези активи;
- г) те трябва да предприемат нужните мерки за осигуряване, че всички финансови инструменти на клиент, депозирани при трета страна в съответствие с член 17, да могат да бъдат ясно разграничими от финансовите инструменти, принадлежащи на инвестиционния посредник, и от финансовите инструменти, принадлежащи на тази трета страна, чрез индивидуални сметки на титулярите в книгите на третата страна или чрез равностойни мерки, които постигат същото равнище на защита;
- д) те трябва да предприемат необходимите мерки за осигуряване, че депозираните парични средства на клиента в съответствие с член 18 в централна банка, в кредитна институция или в банка, получила разрешение в трета страна, или в специализиран фонд, инвестиращ приоритетно в инструменти на паричния пазар, се държат на индивидуална сметка или сметки, отделно от всички сметки, използвани за държане на парични средства, принадлежащи на инвестиционния посредник;
- е) те трябва да въведат адекватна организационна уредба за свеждане до минимум на риска от загуба или от намаляване на активите на клиента или на правата във връзка с тези активи в резултат на злоупотреба с активите, измама, лошо управление, неподходящо водене и съхранение на отчетност или небрежност.

2. Ако поради приложимото право, включително правото, свързано със собственост или несъстоятелност, предприетите мерки от

инвестиционния посредник в съответствие с параграф 1 за защита на правата на клиентите не са достатъчни за спазване на изискванията на член 13, параграфи 7 и 8 от Директива 2004/39/ЕО, държавите-членки определят мерки, които инвестиционните посредници трябва да предприемат за изпълнение на тези задължения.

3. Ако приложимото право, съгласно което се държат паричните средства или финансовите инструменти на клиента, възпрепятства инвестиционните посредници да спазват параграф 1, буква г) или д) държавите-членки определят изисквания, които имат равностойно действие по отношение защитата на правата на клиентите.

Член 17

(член 13, параграф 7 от Директива 2004/39/ЕО)

Депозирание на финансови инструменти на клиента

1. Държавите-членки позволяват на инвестиционните посредници да депозират държаните от тях финансови инструменти на клиентите на сметка или сметки, открити при трети страни, при условие че инвестиционните посредници полагат всички дължими умения, грижа и старания при избора, назначаването и периодичния преглед на третата страна и на договореностите за държане и съхранение на тези финансови инструменти.

По-специално, държавите-членки изискват от инвестиционните посредници да отчитат опита и пазарната репутация на третата страна, както и всички законодателни изисквания или пазарни практики, свързани с държането на тези финансови инструменти, които могат да засегнат неблагоприятно правата на клиентите.

2. Държавите-членки осигуряват, че ако съхранението на финансови инструменти за сметка на трето лице е предмет на специално регулиране и надзор в юрисдикцията, където инвестиционният посредник предлага да депозира финансовите инструменти на клиент при трета страна, инвестиционният посредник не може да депозира тези финансови инструменти при трета страна, която не подлежи на такова регулиране или надзор.

3. Държавите-членки осигуряват, че инвестиционните посредници не могат да депозират финансови инструменти, държани от името на клиентите при трета страна в трета държава, която не регулира държането и съхранението на финансови инструменти за сметка на друго лице, освен ако не е изпълнено едно от следните условия:

- а) характерът на финансовите инструменти или на инвестиционните услуги, свързани с тези инструменти, изисква те да бъдат депозирани при трета страна в посочената трета държава;
- б) когато финансовите инструменти се държат от името на професионален клиент и този клиент изисква в писмен вид от инвестиционния посредник да ги депозира при трета страна в посочената трета държава.

Член 18

(член 13, параграф 8 от Директива 2004/39/ЕО)

Депозиране на парични средства на клиент

1. Държавите-членки изискват от инвестиционните посредници при получаване на каквито и да е парични средства на клиент незабавно да вложат тези парични средства в една или повече сметки, открити във:

- а) централна банка;
- б) кредитна институция, получила разрешение в съответствие с Директива 2000/12/ЕО;
- в) банка, получила разрешение в трета страна;
- г) специализиран фонд на паричен пазар.

Първа алинея не се прилага към кредитна институция, получила разрешение по Директива 2006/48/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 14 юни 2006 г. относно получаване на разрешение и извършване на дейност на кредитни институции (преработена) ⁽¹⁾, във връзка с депозитите по смисъла на посочената директива, държани от посочената институция.

2. За целите на параграф 1, буква г) и на член 16, параграф 1, буква д) „специализиран фонд на паричен пазар“ означава предприятие за колективно инвестиране, което е получило разрешение по Директива 85/611/ЕИО или което подлежи на надзор и, където това е приложимо, е получило разрешение по националното законодателство на държава-членка и което отговаря на следните условия:

- а) основната му инвестиционна цел е да поддържа определена нетна стойност на активите (нетна печалба) или нетна стойност на активите, равна на привлечения от инвеститорите капитал плюс печалба;
- б) с оглед постигането на тази основна инвестиционна цел, трябва да инвестира изключително във висококачествени инструменти на паричния пазар, чийто падеж или остатъчен срок до падежа е не повече от 397 дни, или в инструменти с постоянна доходност, свързана с такъв падеж, или в инструменти, чийто среден остатък до падежа е 60 дни. То също така може да постигне тази цел чрез инвестиране на паричните средства в депозити в кредитни институции;
- в) да осигурява ликвидност на същия ден или сетълмент на следващия ден.

За целите на буква б) инструмент на паричен пазар се счита за висококачествен, ако му е присъден най-високият възможен кредитен рейтинг от всяка компетентна рейтингова агенция, която е оценила този инструмент. Инструмент, който не е оценен от нито една компетентна рейтингова агенция, не се счита за висококачествен.

За целите на втора алинея рейтингова агенция се счита за компетентна, ако тя присъжда кредитен рейтинг по отношение на

⁽¹⁾ ОВ L 177, 30.6.2006 г., стр. 1.

фондове на парични пазари редовно и професионално и е призната Агенция за външна кредитна оценка по смисъла на член 81, параграф 1 от Директива 2006/48/ЕО.

3. Държавите-членки изискват, когато инвестиционните посредници не депозират парични средства на клиент в централна банка, те да полагат всички надлежни умения, грижа и старания при избора, назначаването и периодичния преглед на кредитната институция, банка или фонд на паричен пазар, в която/който са вложени паричните средства и договореностите за държане на тези парични средства.

Държавите-членки осигуряват по-специално инвестиционните посредници да отчетат опита и пазарната репутация на такива институции или фондове на паричния пазар с оглед осигуряване на защитата на правата на клиентите, както и всички законодателни и регулативни изисквания или пазарни практики, свързани с държането на парични средства на клиент, които могат да се отразят неблагоприятно на правата на клиентите.

Държавите-членки осигуряват на клиентите правото да се противопоставят на влягането на паричните им средства в специализиран фонд на паричен пазар.

Член 19

(член 13, параграф 7 от Директива 2004/39/ЕО)

Използване на финансовите инструменти на клиента

1. Държавите-членки не позволяват на инвестиционните посредници да сключват договорености за сделки за финансиране на ценни книжа по отношение на финансовите инструменти, държани от тях от името на клиент, или да използват по друг начин такива финансови инструменти за своя собствена сметка или за сметка на друг клиент на инвестиционния посредник, освен ако не са изпълнени следните условия:

- а) клиентът трябва да е дал своето предварително изрично съгласие за използване на инструментите при определени условия, което се доказва в случай на непрофесионален инвеститор с неговия подпис или равностоен алтернативен механизъм;
- б) използването на финансовите инструменти на клиент трябва да бъде ограничено до определените условия, с които клиентът се е съгласил.

2. Държавите-членки не могат да разрешават на инвестиционни посредници да сключват договорености за сделки за финансиране на ценни книжа по отношение на финансови инструменти, които се държат от името на клиент на omnibus сметка, поддържана от трета страна или да използват по друг начин финансови средства, държани на такава сметка, за своя собствена сметка или за сметка на друг клиент, освен ако в допълнение към условията, изложени в параграф 1, не е спазено поне едно от следните условия:

- а) всеки клиент, чиито финансови инструменти се държат заедно по omnibus сметка, трябва да е дал предварително изрично съгласие в съответствие с параграф 1, буква а);

- б) инвестиционният посредник е въвел системи и контрол, които гарантират, че се използват само финансови инструменти, принадлежащи на клиент, който е дал предварително изрично съгласие в съответствие с параграф 1, буква а).

В отчетността на инвестиционния посредник се включват подробности за клиента, по указание на когото се извършва използването на финансовите инструменти, както и броят на финансовите инструменти, принадлежащи на всеки клиент, който е дал своето съгласие, което да позволи правилно разпределение на евентуална загуба.

Член 20

(член 13, параграфи 7 и 8 от Директива 2004/39/ЕО)

Доклади от външни одитори

Държавите-членки изискват от инвестиционните посредници да осигурят техните външни одитори да докладват поне веднъж годишно пред компетентния орган на държавата-членка по произход на инвестиционния посредник относно адекватността на предприетите мерки на инвестиционния посредник по член 13, параграфи 7 и 8 от Директива 2004/39/ЕО и по настоящия раздел.

РАЗДЕЛ 4

Конфликт на интереси

Член 21

(член 13, параграф 3 и член 18 от Директива 2004/39/ЕО)

Потенциално увреждащ клиента конфликт на интереси

За целите на определянето на видовете конфликт на интереси, които възникват в хода на предоставянето на инвестиционни и допълнителни услуги или на комбинация от тях и чието съществуване може да увреди интересите на клиента, държавите-членки осигуряват отчитането от страна на инвестиционния посредник чрез минимални критерии на въпроса дали инвестиционният посредник или свързано лице, пряко или косвено свързано с контрол върху инвестиционния посредник, попада в една от следните ситуации, независимо дали е възникнала като резултат от предоставянето на инвестиционни или допълнителни услуги или по друг начин:

- а) инвестиционният посредник или такова лице може да реализира финансова печалба или да избегне загуба за сметка на клиента;
- б) инвестиционният посредник или такова лице има интерес от резултата на предоставяната услуга на клиента или от осъществяваната за негова сметка сделка, който е различен от интереса на клиента от такъв резултат;
- в) инвестиционният посредник или такова лице има финансов или друг стимул да предпочете интереса на друг клиент или група клиенти пред интересите на клиента;

- г) инвестиционният посредник или такова лице извършва същата дейност, както и клиентът;
- д) инвестиционният посредник или такова лице получава или ще получи от лице, различно от клиента, облага във връзка с предоставената на клиента услуга под формата на пари, стоки или услуги, различни от стандартната комисиона или такса за такава услуга.

Член 22

(член 13, параграф 3 и член 18, параграф 1 от Директива 2004/39/ЕО)

Политика по отношение на конфликта на интереси

1. Държавите-членки изискват от инвестиционните посредници да установят, прилагат и поддържат ефективна политика по отношение на конфликта на интереси, изложена в писмен вид в съответствие с големината и организационната структура на инвестиционния посредник, както и за естеството, мащаба и комплексността на неговата дейност.

Когато инвестиционното дружество е член на група, политиката също така трябва да отчита всички обстоятелства, с които инвестиционният посредник е или следва да бъде запознат, които могат да породят конфликт на интереси в резултат на структурата на групата и дейността на другите членове на групата.

2. Политиката по отношение на конфликта на интереси, установена в съответствие с параграф 1, включва следното съдържание:

- а) тя трябва да определя по отношение на конкретните инвестиционни услуги и дейности и допълнителни услуги, извършвани от инвестиционен посредник или от негово име, обстоятелствата, които представляват или могат да породят конфликт на интереси, водещи до значителен риск от увреждане на интересите на един или повече клиенти;
- б) тя трябва да определя процедури, които да се следват, и мерки, които трябва да бъдат приети, с цел управление на такъв конфликт на интереси.

3. Държавите-членки следят процедурите и мерките по параграф 2, буква б) да имат за цел да осигурят извършването от страна на съответните лица, участващи в различни дейности, свързани с конфликт на интереси от вида, посочен в параграф 2, буква а) да осъществяват тези дейности при степен на независимост, която съответства на големината и дейностите на инвестиционния посредник и на групата, към която той спада, както и на значимостта на риска от увреждане на интересите на клиентите.

За целите на параграф 2, буква б) процедурите, които трябва да се следват, и мерките, които трябва да бъдат приети, включват следните елементи, доколкото са необходими и подходящи за инвестиционния посредник с цел осигуряване на изискуемата степен на независимост:

- а) ефективни процедури за предотвратяване или контрол на обмена на информация между съответните лица, участващи в дейности, свързани с риск от конфликт на интереси, когато такъв обмен на информация може да увреди интересите на един или повече клиенти;

- б) обособен надзор на съответните лица, чиито основни функции са свързани с извършване на дейности от името на клиенти или с предоставяне на услуги на клиенти, чиито интереси могат да противоречат, или които представляват по друг начин различни интереси, които могат да противоречат, включително тези на инвестиционния посредник;
- в) премахване на всяка пряка връзка между възнаграждението на съответните лица, които извършват основно една дейност, и възнаграждението на различни съответни лица, които основно извършват друга дейност, или приходите, създадени от тях, когато може да се породи конфликт на интереси относно тези дейности;
- г) мерки за предотвратяване или ограничаване на упражняването от което и да е лице на неправомерно влияние върху начина, по който съответно лице извършва инвестиционни или допълнителни услуги или дейности;
- д) мерки за предотвратяване или контрол на едновременно или последователно участие на съответно лице в отделни инвестиционни или допълнителни услуги или дейности, когато такова участие може да увреди правилното управление на конфликта на интереси.

Ако приемането или действието на една или повече мерки и процедури не осигурява необходимата степен на независимост, държавите-членки изискват от инвестиционните посредници да приемат такива алтернативни или допълнителни мерки и процедури, каквито са необходими и подходящи за тези цели.

4. Държавите-членки осигуряват оповестяването на източници на конфликти на интереси на клиенти съгласно член 18, параграф 2 от Директива 2004/39/ЕО, да се извършва на хартиен носител или чрез електронни средства и да включва достатъчно подробна информация, като се отчете естеството на клиента, с цел клиентът да може да вземе информирано решение по отношение на инвестиционната или допълнителната услуга, в контекста на което се поражда конфликт на интереси.

Член 23

(член 13, параграф 6 от Директива 2004/39/ЕО)

Регистър на услугите или дейностите, които пораждат увреждащ конфликт на интереси

Държавите-членки изискват от инвестиционните дружества да водят и регулярно да актуализират регистър на видовете инвестиционни или допълнителни услуги или инвестиционна дейност, извършвани от инвестиционния посредник или от негово име, при които е възникнал или в случай на продължаващо извършване на услуга или дейност, може да възникне конфликт на интереси, водещ до значителен риск от увреждане на един или повече клиенти.

Член 24

(член 19, параграф 2 от Директива 2004/39/ЕО)

Инвестиционно изследване

1. За целите на член 25 „инвестиционно изследване“ означава изследване или друга информация, препоръчваща или предлагаща инвестиционна стратегия, което изрично или косвено е свързано с един или няколко финансови инструмента или с емитенти на финансови инструменти, включително всяко мнение по отношение на настоящата или бъдещата стойност за цената на такива инструменти, предназначени за дистрибуционни канали или за публиката, и по отношение на което са изпълнени следните условия:

- а) то е определено или описано като инвестиционно изследване или с подобни термини, или е представено по друг начин като обективно или независимо разяснение на въпросите, съдържащи се в препоръката;
- б) ако съответната препоръка е била направена от инвестиционен посредник на клиент, тя не би представлявала предоставяне на инвестиционна консултация за целите на Директива 2004/39/ЕО.

2. Препоръка от вида, обхванат от член 1, параграф 3 от Директива 2003/125/ЕО, но свързана с финансови инструменти съгласно определението в Директива 2004/39/ЕО, която не отговаря на изискванията, посочени в параграф 1, се счита като маркетингово съобщение за целите на Директива 2004/39/ЕО и държавите-членки изискват всеки инвестиционен посредник, който изготвя или разпространява препоръката, ясно да я определи като такава.

В допълнение към това държавите-членки изискват от такива инвестиционни посредници да осигурят всяка такава препоръка да съдържа изрично изявление, че (или, в случай на устна препоръка, в смисъл че) тя не е изготвена в съответствие с нормативните изисквания, осигуряващи независимостта на инвестиционното изследване, и не е предмет на забрана за сключване на сделки до разпространението на инвестиционното изследване.

Член 25

(член 13, параграф 3 от Директива 2004/39/ЕО)

Допълнителни организационни изисквания за инвестиционен посредник, изготвящ и разпространяващ инвестиционни изследвания

1. Държавите-членки изискват от инвестиционните посредници, които изготвят или организират изготвянето на инвестиционни изследвания, които са предназначени или могат впоследствие да бъдат разпространени публично или до клиенти на инвестиционните посредници, на отговорност на инвестиционните посредници или член на групата, към която те принадлежат, да осигурят прилагането на всички мерки, изложени в член 22, параграф 3, по отношение на финансовите анализатори, участващи в изготвянето

на инвестиционно изследване, и на други лица, чиито отговорности или бизнес интереси могат да влязат в конфликт с интересите на лицата, на които се предоставя инвестиционното изследване.

2. Държавите-членки изискват от инвестиционните дружества, обхванати от параграф 1, да въведат уредба с цел осигуряване изпълнението на следните условия:

- а) финансовите анализатори и всяко друго съответно лице не могат да сключват лични сделки или да сключват сделки за сметка на друго лице, включително инвестиционния посредник, освен като маркет мейкъри, действащи добросъвестно и в процеса на обичайното осъществяване на тази дейност или при изпълнение на поръчка на клиент, дадена по негова инициатива, с финансови инструменти, с които е свързано инвестиционното изследване или със свързани финансови инструменти въз основа на информацията за периода на валидност или съдържанието на инвестиционното изследване, което не е достъпно до публиката или клиентите и което не може да бъде лесно изведено от наличната информация, докато адресатите на инвестиционното изследване не получат основателна възможност да действат съгласно него;
- б) при обстоятелства, които не са обхванати от буква а), финансовите анализатори и всяко друго съответно лице, участващи в изготвянето на инвестиционното изследване, не могат да извършват лични сделки с финансови инструменти, с които е свързано инвестиционното изследване или със свързани финансови инструменти, в противоречие с текущите препоръки освен при изключителни обстоятелства и с предварителното одобрение на служител на правния отдел или отдела по спазването на инвестиционния посредник;
- в) инвестиционните посредници, финансовите анализатори и другите лица, участващи в изготвянето на инвестиционното изследване, не могат да приемат облаги от лица, които имат съществен интерес във връзка с предмета на инвестиционното изследване;
- г) инвестиционните посредници, финансовите анализатори и другите лица, участващи в изготвянето на инвестиционно изследване, не могат да обещават на емитентите благоприятно отразяване в изследването;
- д) на емитентите и на съответните лица, които не са финансови анализатори, както и на всяко друго лице, не трябва да се позволява преди разпространяване на инвестиционното изследване да преглеждат проекта на инвестиционното изследване с цел проверка на точността на фактите, изложени в инвестиционното изследване или с всяка друга цел, различна от проверка на спазването на нормативните задължения на инвестиционния посредник, ако проектът съдържа препоръка или очаквана цена.

За целите на настоящия параграф „свързан финансов инструмент“ означава финансов инструмент, чиято цена пряко се влияе от промените на цената на финансовия инструмент, който е предмет на инвестиционното изследване, и е дериватен инструмент на този финансов инструмент.

3. Държавите-членки освобождават инвестиционните посредници, които разпространяват инвестиционни изследвания, изготвени от трето лице, публично или до клиенти, от спазването на параграф 1, ако са изпълнени следните критерии:

- а) лицето, което изготвя инвестиционното изследване, не е член на групата, към която принадлежи инвестиционният посредник;
- б) инвестиционният посредник не изменя съществено препоръките, съдържащи се в инвестиционното изследване;
- в) инвестиционният посредник не представя инвестиционното изследване като изготвено от него;
- г) инвестиционният посредник удостоверява, че лицето, изготвило инвестиционното изследване, подлежи на изисквания, равностойни на изискванията по настоящата директива, във връзка с изготвянето на това изследване или това лице е установило политика, въвеждаща такива изисквания.

ГЛАВА III

УСЛОВИЯ ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ДЕЙНОСТ ОТ ИНВЕСТИЦИОННИТЕ ПОСРЕДНИЦИ

РАЗДЕЛ I

Плащания

Член 26

(член 19, параграф 1 от Директива 2004/39/ЕО)

Плащания (облаги)

Държавите-членки осигуряват инвестиционните посредници да не се считат за действащи честно, справедливо и професионално в съответствие с най-добрите интереси на клиента, ако във връзка с предоставянето на инвестиционна или допълнителна услуга на клиент те плащат или на тях им се плаща такса или комисиона, или предоставят или на тях им се предоставя непарична облага, различна от следното:

- а) такса, комисиона или непарична облага, платена или предоставена на или от клиент, или от лице от името на клиента;
- б) такса, комисиона или непарична облага, платена или предоставена на или от трета страна, когато са изпълнени следните условия:
  - и) съществуването, характерът и размерът на таксата, комисионата или облагата, или когато размерът не може да бъде потвърден, начинът на изчисляване на този размер, трябва да бъдат ясно сведени до знанието на клиента по начин, който е цялостен, точен и разбираем преди предоставянето на съответната инвестиционна или допълнителна услуга;

- ii) плащането на такса или комисиона или предоставянето на непарична облага трябва да има за цел да повиши качеството на съответната услуга на клиента и да не нарушава спазването на задължението на инвестиционния посредник да действа в най-добрите интереси на клиента;
- в) подходящи такси, които позволяват или са необходими за предоставянето на инвестиционни услуги, като разходи за съхранение (попечителски такси); такси за сетълмент и валутни такси; регулаторни такси или хонорари за правни услуги и които поради своя характер, не могат да доведат до конфликт със задълженията на инвестиционния посредник да действа честно, справедливо и професионално в съответствие с най-добрите интереси на клиентите си.

Държавите-членки позволяват на инвестиционен посредник за целите на буква б), i) да разкриват съществените условия по спонсорствата, свързани с такса, комисиона или непарична облага в резюме, при условие че той се ангажира да разкрие допълнителни подробности при поискване от страна на клиента и при условие че той спази този ангажимент.

РАЗДЕЛ 2

Информация до клиентите и потенциалните клиенти

Член 27

(член 19, параграф 2 от Директива 2004/39/ЕО)

Условия, с които информацията трябва да е съобразена, за да бъде коректна, ясна и да не бъде подвеждаща

1. Държавите-членки задължават инвестиционните посредници да гарантират, че цялата информация, която те адресират до или разпространяват по такъв начин, че е вероятно тя да бъде получена от непрофесионални инвеститори или потенциални непрофесионални инвеститори, включително пазарните съобщения, да отговаря на условията, определени в параграфи 2—8.

2. Информацията по параграф 1 съдържа името на инвестиционния посредник.

Тя е точна, и по-специално не акцентира върху каквито и да са потенциални ползи от инвестиционна услуга или финансов инструмент, без същевременно да даде коректно и забележимо указание за всеки относителен риск.

Тя е достатъчна за и представена по начин, който е вероятно да бъде разбран от средния представител на групата, до която тя е адресирана или от която е вероятно да бъде получена.

Тя не трябва да прикрива, намалява или води до неясноти по отношение на важни въпроси, изложения или предупреждения.

3. Когато информацията сравнява инвестиционни или допълнителни услуги, финансови инструменти или лица, предоставящи инвестиционни или допълнителни услуги, се изпълняват следните допълнителни условия:

- а) сравнението трябва да бъде съдържателно и представено по коректен и балансиран начин;

- б) източниците на информация, използвани за сравнението, трябва да бъдат посочени;

- в) основните факти и допускания, използвани при изготвянето на сравнението, трябва да бъдат включени.

4. Когато информацията съдържа указание за минало изпълнение на финансов инструмент, финансов индекс или инвестиционна услуга, трябва да бъдат изпълнени следните условия:

- а) това указание не трябва да бъде най-забележимата характеристика (най-същественото) на съобщението;

- б) информацията трябва да включва подходяща информация за изпълнението, която обхваща непосредствено предшестващите 5 години или целия период, през който финансовият инструмент е бил предлаган, финансовият индекс е бил установен, или инвестиционната услуга е била предоставяна, ако такъв период е по-малък от пет години или за по-дълъг период по преценка на инвестиционния посредник и във всеки случай тази информация относно изпълнението трябва да се основава на пълни 12-месечни периода;

- в) референтният период и източникът на информация трябва да бъдат ясно посочени;

- г) информацията трябва да съдържа забележимо предупреждение, че данните се отнасят за минал период и че минало изпълнение не е надежден индикатор за бъдещи резултати;

- д) когато указанието се основава на данни, деноминирани във валута, различна от тази на държавата-членка, в която непрофесионалният клиент или потенциалният непрофесионален инвеститор е гражданин, валутата трябва да бъде посочена ясно заедно с предупреждение, че печалбата може да се увеличи или намали в резултат на колебания на валутния курс;

- е) когато информацията се основава на брутно изпълнение, ефектът от комисионите, таксите и другите разходи трябва да бъде разкрит.

5. Когато информацията съдържа или се позовава на симулирано минало изпълнение, тя трябва да е свързана с финансов инструмент или финансов индекс и трябва да са изпълнени следните условия:

- а) симулираното минало изпълнение трябва да се основава на действително минало изпълнение на един или повече финансови инструменти или финансови индекси, които са същите като или са базисни на съответния финансов инструмент;

- б) по отношение на действителното минало изпълнение по буква а) трябва да бъдат изпълнени условията, изложени в параграф 4, букви от а) до в), д) и е);

- в) информацията трябва да съдържа забележимо предупреждение, че данните се отнасят за симулирано минало изпълнение и че минало изпълнение не е надежден индикатор за бъдещо изпълнение.

6. Когато информацията съдържа информация относно бъдещо изпълнение, се изпълняват следните условия:

- а) информацията не трябва да се основава или да се позовава на симулирано минало изпълнение;
- б) тя трябва да се основава на основателни допускания, подкрепени с обективни данни;
- в) когато информацията се основава на брутно изпълнение, ефектът от комисионите, таксите и на другите разходи трябва да бъде разкрит;
- г) тя трябва да съдържа забележимо предупреждение, че такива прогнози не са надежден индикатор за бъдещо изпълнение.

7. Когато информацията се позовава на конкретно данъчно третиране, тя ясно указва, че данъчното третиране зависи от индивидуалните особености на всеки клиент и може да подлежи на изменение в бъдеще.

8. Информацията не трябва да използва името на който и да е компетентен орган по начин, който да указва или внушава гарантиране или одобрение от този орган на продуктите или услугите на инвестиционния посредник.

Член 28

(член 19, параграф 3 от Директива 2004/39/ЕО)

Информация относно категоризирането на клиентите

1. Държавите-членки следят инвестиционните посредници да нотифицират новите клиенти за тяхната категоризация в съответствие с Директива 2004/39/ЕО, а съществуващите клиенти — че инвестиционният посредник ги е категоризирал наново съгласно изискванията на посочената директива като непрофесионални инвеститори, професионални клиенти или приемлива насрещна страна.

2. Държавите-членки следят инвестиционните посредници да информират клиентите си на траен носител относно всяко право на клиента да иска различна категоризация и относно всички ограничения на равнището на защита на клиента, до които това би довело.

3. Държавите-членки разрешават на инвестиционните посредници било то по тяхна собствена инициатива, или по искане на съответния клиент:

- а) да считат клиент, който в противен случай би бил класифициран като приемлива насрещна страна съгласно член 24, параграф 2 от Директива 2004/39/ЕО, за професионален или непрофесионален инвеститор;
- б) да считат клиент, който се счита за професионален клиент съгласно раздел I от приложение II към Директива 2004/39/ЕО, за непрофесионален.

Член 29

(член 19, параграф 3 от Директива 2004/39/ЕО)

Общи изисквания за информацията до клиентите

1. Държавите-членки изискват от инвестиционните посредници да предоставят своевременно преди непрофесионалният клиент или потенциалният непрофесионален инвеститор да бъде обвързан със споразумение за предоставяне на инвестиционни или допълнителни услуги или преди предоставянето на тези услуги, което е по-ранното, на такъв клиент или потенциален клиент следната информация:

а) условията по такова споразумение;

б) информацията, изисквана от член 30, относно това споразумение или относно тези инвестиционни или допълнителни услуги.

2. Държавите-членки изискват от инвестиционните посредници своевременно да предоставят преди предоставянето на инвестиционните услуги или допълнителните услуги на непрофесионални инвеститори или потенциални непрофесионални инвеститори информацията изисквана по членове 30—33.

3. Държавите-членки изискват инвестиционните посредници да предоставят на професионалните клиенти информацията по член 32, параграфи 5 и 6 своевременно преди предоставянето на съответната услуга.

4. Информацията по параграфи 1—3 се предоставя на траен носител или чрез интернет страница (когато това не представлява траен носител), при условие че са изпълнени условията, определени в член 3, параграф 2.

5. Като изключение от параграфи 1 и 2 държавите-членки разрешават на инвестиционните посредници при следните обстоятелства да предоставят информацията, изисквана по параграф 1 от непрофесионален инвеститор, незабавно след като такъв клиент се обвърже със споразумение за предоставяне на инвестиционни услуги или допълнителни услуги, както и информацията, изисквана по параграф 2, незабавно след започването на предоставянето на услугата:

а) инвестиционният посредник не е в състояние да спазва сроковете, посочени в параграфи 1 и 2, тъй като по искане на клиента споразумението е сключено чрез средство за дистанционна комуникация, което възпрепятства инвестиционния посредник да предостави информацията в съответствие с параграф 1 или 2;

б) във всеки случай, когато член 3, параграф 3 от Директива 2002/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 септември 2002 г. относно дистанционна търговия на потребителски финансови услуги и за изменение на Директива 90/619/ЕИО на Съвета и на Директиви 97/7/ЕО и 98/27/ЕО⁽¹⁾ не се прилага на друго основание, инвестиционният посредник спазва изискванията на същия член по отношение на непрофесионален инвеститор или потенциален клиент, все едно че клиентът или потенциалният клиент е „потребител“, а инвестиционният посредник — „доставчик“ по смисъла на посочената директива.

⁽¹⁾ ОВ L 271, 9.10.2002 г., стр. 16.

6. Държавите-членки следят инвестиционните посредници да уведомят клиент своевременно относно всяка съществена промяна в информацията, предоставена по членове 30—33, която е свързана с услугата, която инвестиционният посредник предоставя на този клиент. Уведомлението се дава на траен носител, ако информацията, с която то е свързано, е дадена на траен носител.

7. Държавите-членки изискват от инвестиционните посредници да осигурят съответствието на информацията, съдържаща се в пазарно съобщение, с всяка информация, която инвестиционният посредник предоставя на клиентите при извършването на инвестиционни и допълнителни услуги.

8. Държавите-членки осигуряват, когато пазарното съобщение съдържа предложение или покана със следния характер и посочва начина на отговор или съдържа формата, в която отговорът може да бъде направен, то да съдържа тази част от информацията по членове 30—33, която е свързана с такова предложение или покана:

- а) предложение за сключване на споразумение във връзка с финансов инструмент или инвестиционна услуга или допълнителна услуга с всяко лице, което отговори на съобщението;
- б) покана до всяко лице, което отговори на съобщението, да направи предложение или да сключи споразумение във връзка с финансов инструмент или инвестиционна услуга, или допълнителна услуга.

Независимо от това, първа алинея не се прилага, ако за да отговори на предложението или поканата, съдържаща се в пазарното съобщение, потенциалният непрофесионален инвеститор трябва да направи справка с друг документ или документи, който/които самостоятелно или разглеждани заедно, съдържат тази информация.

Член 30

(член 19, параграф 3, първо тире от Директива 2004/39/ЕО)

Информация относно инвестиционния посредник и неговите услуги, предназначени за непрофесионални инвеститори и потенциални непрофесионални инвеститори

1. Държавите-членки изискват от инвестиционните посредници да предоставят при необходимост на непрофесионалните инвеститори или потенциалните непрофесионални инвеститори следната обща информация:

- а) наименованието и адреса на инвестиционния посредник и координати за контакти, необходими на клиентите, за да могат те да поддържат връзка ефективно с инвестиционния посредник;
- б) езиците, на които клиентът може да поддържа връзка с инвестиционния посредник и да получава документи и друга информация от него;
- в) начините на поддържане на връзка, които ще се използват между инвестиционния посредник и клиента, включително при необходимост тези за изпращане и получаване на поръчки;

- г) декларация, че инвестиционният посредник е получил разрешение и името и адрес за контакти на компетентния орган, който му е издал разрешението;
- д) когато инвестиционният посредник действа чрез обвързан агент — декларация, указваща държавата-членка, в която този агент е регистриран;
- е) характера, честотата и периодичността на отчетите за изпълнението на услугата, която ще се предоставя от инвестиционния посредник на клиента в съответствие с член 19, параграф 8 от Директива 2004/39/ЕО;
- ж) ако инвестиционният посредник държи финансови инструменти на клиента или средства на клиента — кратко описание на мерките, които той предприема за осигуряване на тяхната защита, включително резюмирани подробности относно всяка съответна компенсация за инвеститора или схема за гаранция на депозити, която се прилага към инвестиционния посредник по силата на неговите дейности в държава-членка;
- з) описание, което може да бъде предоставено в резюмиран вид, на политиката по отношение на конфликта на интереси, водена от инвестиционния посредник в съответствие с член 22;
- и) във всеки един момент, когато клиентът поиска това — допълнителни подробности за тази политика по отношение на конфликта на интереси на траен носител или чрез интернет страница (когато това не представлява траен носител), при условие че са изпълнени условията, определени в член 3, параграф 2.

2. Държавите-членки осигуряват при предоставяне на услуга за управление на портфейл инвестиционните посредници да установят подходящ метод на оценка и сравнение като разбираем еталон, основан на инвестиционните цели на клиента и видовете финансови инструменти, включени в портфейла на клиента, което да позволи на клиента, на който се предоставя услугата, да оценява изпълнението на инвестиционния посредник.

3. Когато инвестиционните посредници предлагат предоставяне на услуги за управление на портфейл на непрофесионален инвеститор или потенциален непрофесионален инвеститор, държавите-членки изискват от инвестиционните посредници да предоставят на клиента в допълнение към информацията, изисквана по параграф 1, такава част от следната информация, която може да е необходима:

- а) информация за метода и честотата на оценка на финансовите инструменти в портфейла на клиента;
- б) подробности относно всяко делегиране на неограничено управление на всички или на част от финансовите инструменти или средства в портфейла на клиента;
- в) спецификация на (данни за) всеки еталон, с който може да бъде сравнявано изпълнението на портфейла на клиента;
- г) видовете финансови инструменти, които могат да бъдат включени в портфейла на клиента и видовете сделки, които могат да бъдат сключвани с такива инструменти, включително евентуални ограничения;
- д) цели на управлението, нивото на риска, което ще се отрази в упражняването на свободата на действие на мениджъра, както и конкретни ограничения на тази свобода на действие.

Член 31

(член 19, параграф 3, второ тире от Директива 2004/39/ЕО)

Информация относно финансовите инструменти

1. Държавите-членки изискват от инвестиционните посредници да предоставят на клиентите или потенциалните клиенти общо описание на характера и рисковете на финансовите инструменти, като се отчете, по-специално, категоризацията на клиента като непрофесионален инвеститор или професионален клиент. Такова описание трябва да обяснява характера на конкретния вид на съответния инструмент, както и рисковете, характерни за този конкретен вид инструмент, с достатъчни подробности, които да позволят на клиента да вземе инвестиционни решения на информирана основа.
2. Описанието на рисковете включва, когато те са свързани с конкретния вид на съответния инструмент и със статута и равнището на знания на клиента, следните елементи:
  - а) рисковете, свързани с този тип финансови инструменти, включително обяснение на ливъридж (ефекта на лоста) и неговите последици и риска от загуба на цялата инвестиция;
  - б) волатилност на цената на такива инструменти и евентуални ограничения на наличния пазар на такива инструменти;
  - в) факта, че инвеститорът може в резултат на сделките с такива инструменти да поеме финансови задължения и други допълнителни задължения, включително условни задължения, в допълнение към разходите за придобиване на инструментите;
  - г) всички маржин изисквания или подобни задължения, приложими към инструменти от този вид.

Държавите-членки могат да определят точни понятия или съдържанието на описанието на рисковете, изисквано по настоящия параграф.

3. Ако инвестиционният посредник предоставя на непрофесионален инвеститор или потенциален непрофесионален инвеститор информация относно финансов инструмент, който е предмет на текущо публично предлагане и е публикуван проспект във връзка с това предложение в съответствие с Директива 2003/71/ЕО, такъв посредник информира клиента или потенциалния клиент къде този проспект е предоставен на общественоста.
4. Когато рисковете, свързани с финансовия инструмент, съставен от два или повече различни финансови инструменти или услуги, се очаква да бъдат по-големи, отколкото рисковете, свързани с всеки един от компонентите, инвестиционният посредник предоставя адекватно описание на компонентите на този инструмент и на начина, по който взаимодействието увеличава рисковете.
5. В случай на финансови инструменти, които включват гаранция от трета страна, информацията относно гаранцията включва достатъчни подробности относно гаранта и гаранцията, които да позволят на непрофесионалния клиент или потенциалния непрофесионален инвеститор да направи коректна оценка на гаранцията.

Член 32

(член 19, параграф 3, първо тире от Директива 2004/39/ЕО)

Информационни изисквания относно защитата на финансовите инструменти на клиентите или на средствата на клиентите

1. Когато инвестиционните посредници държат финансови инструменти или средства, принадлежащи на непрофесионални инвеститори, държавите-членки следят инвестиционните посредници да предоставят на тези непрофесионални инвеститори или потенциални непрофесионални инвеститори тази част от информацията, посочена в параграфи 2—7, каквато е необходима.
2. Инвестиционният посредник информира непрофесионален инвеститор или потенциален непрофесионален инвеститор, когато финансовите инструменти или средства на този клиент могат да бъдат държани от трета страна от името на инвестиционния посредник и отговорността на инвестиционния посредник по приложимото национално законодателство за всички действия или бездействия на третата страна, както и последиците за клиента от несъстоятелност на третата страна.
3. Когато финансови инструменти на непрофесионален инвеститор или потенциален непрофесионален инвеститор могат да бъдат държани на обща сметка от трета страна, ако това е позволено от националното законодателство, инвестиционният посредник информира клиента за този факт и осигурява ясно предупреждение за рисковете от това.
4. Инвестиционният посредник информира непрофесионалния клиент или потенциалния непрофесионален инвеститор, когато по националното законодателство не е невъзможно финансовите инструменти на клиента, държани при трета страна, да бъдат ясно разграничими от собствените финансови средства на тази трета страна или на инвестиционния посредник и осигурява ясно предупреждение за рисковете от това.
5. Инвестиционният посредник информира клиента или потенциалния клиент, когато сметките, които съдържат финансови инструменти или средства на този клиент, подлежат или ще подлежат на законодателството на юрисдикция, различна от тази на държава-членка и посочва, че правата на клиента или потенциалния клиент, свързани с тези финансови инструменти или средства, могат съответно да се различават.
6. Инвестиционният посредник информира клиента относно съществуването и условията на всяко право на задържане, което инвестиционният посредник има или може да има по отношение на финансовите инструменти или средства на клиента, или за всяко право на обезщетение, което той притежава във връзка с тези инструменти или средства. Когато е приложимо, посредникът информира клиента за факта, че депозитарната институция може да има право на задържане или компенсация по отношение на тези клиентски инструменти или средства.
7. Инвестиционният посредник, преди да сключи сделки за финансиране на ценни книжа (репо сделки), във връзка с финансови инструменти, държани от него от името на непрофесионален инвеститор или преди да използва по друг начин такива финансови инструменти за собствена сметка или за сметка на друг клиент, своевременно преди използването на тези инструменти предоставя на непрофесионалния клиент на траен носител ясна,

пълна и точна информация относно задълженията и отговорностите на инвестиционния посредник по отношение на използването на тези финансови инструменти, включително условията за тяхното връщане и за съпътстващите рискове.

Член 33

(член 19, параграф 3, четвърто тире от Директива 2004/39/ЕО)

Информация относно разходите и свързаните с тях плащания (такси)

Държавите-членки изискват от инвестиционните посредници да предоставят на своите непрофесионални инвеститори и потенциални непрофесионални инвеститори относно разходите и свързаните с тях такси, която съдържа следните елементи, когато това е приложимо:

- а) общата цена, която трябва да се плати от клиента във връзка с финансовия инструмент или инвестиционната услуга или допълнителна услуга, възнаграждения, комисиони, такси и разходи, както и всички данъци, платими чрез инвестиционния посредник, или ако точната цена не може да бъде посочена, основата за изчисление на общата цена, така че клиентът да може да я провери;
- б) когато дадена част от общата цена по буква а) трябва да се плати или представлява сума в чуждестранна валута — указание за съответната валута и приложимите обменни валутни курсове и разходи;
- в) уведомление за възможността да възникнат други разходи, включително данъци, свързани със сделките във връзка с финансовия инструмент или инвестиционната услуга, които разходи не се плащат чрез инвестиционния посредник или налагат от него;
- г) организация на плащането или на друго изпълнение.

За целите на буква а) комисионите, събирани от инвестиционния посредник, се обособяват като отделна точка във всеки отделен случай.

Член 34

(член 19, параграф 3, второ и четвърто тире от Директива 2004/39/ЕО)

Информация, съставена в съответствие с Директива 85/611/ЕИО

1. Държавите-членки осигуряват по отношение на дялове в предприятие за колективно инвестиране, обхванато от Директива 85/611/ЕИО, опростения проспект, който отговаря на член 28 от посочената директива, да се счита за подходяща информация за целите на член 19, параграф 3, второ тире от Директива 2004/39/ЕО.
2. Държавите-членки осигуряват по отношение на дялове в предприятие за колективно инвестиране, обхванато от Директива 85/611/ЕИО, опростения проспект, който отговаря на член 28 от посочената директива, да се счита за подходяща информация за целите на член 19, параграф 3, четвърто тире от Директива

2004/39/ЕО по отношение на разходите и свързаните с тях задължения, свързани със самото ПКИПЦК, включително комисионите за влизане и излизане.

РАЗДЕЛ 3

Оценка на уместността и целесъобразността

Член 35

(член 19, параграф 4 от Директива 2004/39/ЕО)

Оценка на уместността

1. Държавите-членки следят инвестиционните посредници да получат от клиентите или потенциалните клиенти такава информация, каквато е необходима за инвестиционния посредник да разбере основните факти за клиента и да разполага с основателна основа за убеденост, като надлежно се вземат предвид характерът и обхватът на предоставяната услуга, че конкретната сделка, която ще бъде препоръчана или сключена в хода на предоставяне на услуга за управление на портфейл, отговаря на следните критерии:

- а) тя отговаря на инвестиционните цели на въпросния клиент;
- б) тя е такава, че клиентът е в състояние да понесе финансово всички инвестиционни рискове, съизмерими с неговите инвестиционни цели;
- в) тя е такава, че клиентът разполага с нужния опит и знания, за да може да разбере рисковете, свързани със сделката или с управлението на неговия портфейл.

2. Когато инвестиционен посредник предоставя инвестиционна услуга на професионален клиент, той има право да предположи, че по отношение на продуктите, сделките и услугите, за които клиентът е класифициран като професионален, той разполага с нужното равнище на опит и знания за целите на параграф 1, буква в).

Когато такава инвестиционна услуга се състои в предоставяне на инвестиционен съвет на професионален клиент, обхванат от раздел 1 на приложение II към Директива 2004/39/ЕО, инвестиционният посредник има правото да предположи за целите на параграф 1, буква б), че клиентът е в състояние да понесе финансово всички свързани инвестиционни рискове, съизмерими с инвестиционните цели на такъв клиент.

3. Информацията относно финансовото положение на клиента или на потенциалния клиент съдържа, при необходимост, информация за източника и размера на неговия редовен доход, неговите активи, включително ликвидни активи, инвестиции и недвижима собственост, както и неговите редовни финансови задължения.

4. Информацията относно инвестиционните цели на клиент или потенциален клиент съдържа при необходимост информация относно продължителността от време, през което клиентът желае да държи инвестицията, неговите предпочитания по отношение на поемането на риск, неговия рисков профил и целите на инвестицията.

5. Когато при предоставяне на инвестиционна услуга за инвестиционно консултиране или за управление на портфейл инвестиционният посредник не получи информацията по член 19, параграф 4 от Директива 2004/39/ЕО, той не препоръчва инвестиционни услуги или финансови инструменти на клиента или на потенциалния клиент.

Член 36

(член 19, параграф 5 от Директива 2004/39/ЕО)

Оценка за подходяща услуга

Държавите-членки изискват от инвестиционния посредник при оценяване на това дали инвестиционна услуга по член 19, параграф 5 от Директива 2004/39/ЕО е подходяща за клиент да определят дали клиентът притежава нужните опит и знания, за да разбере рисковете, свързани с предлагания/ата или търсения/ата продукт или инвестиционна услуга.

За тези цели инвестиционният посредник има право да предположи, че професионален клиент разполага с нужния опит и знание, за да може да разбере рисковете, свързани с тези конкретни инвестиционни услуги или сделки или видовете сделки и продукти, за които клиентът е класифициран като професионален клиент.

Член 37

(член 19, параграфи 4 и 5 от Директива 2004/39/ЕО)

Общи разпоредби за оценка на уместността и пригодността

1. Държавите-членки следят информацията относно знанията и опита на клиента или потенциалния клиент в инвестиционната област да съдържа следното до необходимата степен, съответстваща на характера на клиента, характера и обхвата на предоставяната услуга и вида на предвиждания продукт или сделка, включително тяхната сложност и свързаните рискове:

- а) видове услуги, сделки и финансови инструменти, с които клиентът е запознат;
- б) характер, обем и честота на сделките на клиента с финансови инструменти и период, през който те са сключвани;
- в) образователно равнище и професия или предишна професия на клиента или на потенциалния клиент.

2. Инвестиционният посредник не трябва насърчава клиент или потенциален клиент да не предоставя информацията, изисквана за целите на член 19, параграфи 4 и 5 от Директива 2004/39/ЕО.

3. Инвестиционният посредник има право да се позовава на информацията, предоставена му от неговите клиенти или потенциални клиенти, освен ако той не е запознат или би следвало да бъде запознат с това, че информацията е явно неактуална, неточна или непълна.

Член 38

(член 19, параграф 6, първо тире от Директива 2004/39/ЕО)

Предоставяне на услуги с некомплексни инструменти

Финансов инструмент, който не е посочен в член 19, параграф 6, първо тире от Директива 2004/39/ЕО, се счита за некомплексен инструмент, ако отговаря на следните критерии:

- а) той не попада в обхвата на член 4, параграф 1, точка 18, буква в) от раздел В, точки 4—10 от приложение I към Директива 2004/39/ЕО;
- б) съществуват редовни възможности за разпореждане със или обратно изкупуване на или за реализиране по друг начин на този инструмент при цени, които са публично достъпни за участниците на пазара и които са или пазарни цени, или публично достъпни, или валидизирани със системи за оценка, независими от емитента;
- в) той не е свързан с каквото и да е действително или потенциално задължение за клиента, което превишава разходите за придобиване на инструмента;
- г) адекватна цялостна информация за неговите характеристики е публично достъпна и е вероятно да бъде разбрана лесно, за да позволи на средния непрофесионален инвеститор да направи информирана преценка дали да сключи сделка с такъв инструмент.

Член 39

(член 19, параграфи 1 и 7 от Директива 2004/39/ЕО)

Споразумение с непрофесионален инвеститор

Държавите-членки изискват от инвестиционен посредник, който предоставя инвестиционна услуга, която не е предоставяне на инвестиционен съвет на нов непрофесионален инвеститор за първи път след датата на прилагане на настоящата директива да сключи писмено основно споразумение на хартиен или друг траен носител, с клиента, с което се определят основните права и задължения на инвестиционния посредник и на клиента.

Правата и задълженията на страните по споразумението могат да бъдат инкорпорирани чрез позоваване на други документи или нормативни текстове.

РАЗДЕЛ 4

Отчитане пред клиентите

Член 40

(член 19, параграф 8 от Директива 2004/39/ЕО)

Задължения за отчитане по отношение на изпълнението на поръчки, различни от управление на портфейл

1. Когато инвестиционно дружество е изпълнило поръчка, различна от управление на портфейл от името на клиент, държавите-членки следят инвестиционното дружество да предприеме следните действия по отношение на посочената поръчка:

- а) инвестиционното дружество трябва незабавно да предостави на клиента на хартиен носител или чрез електронни средства основната информация относно изпълнението на тази поръчка;
- б) в случай на непрофесионален инвеститор инвестиционното дружество трябва да изпрати на клиента съобщение на хартиен носител или чрез електронни средства, потвърждаващо изпълнението на поръчката възможно най-рано, но не по-късно от първия работен ден след изпълнението, или ако потвърждението е получено от страна на инвестиционното дружество от трета страна, не по-късно от първия работен ден след получаване на потвърждението от третата страна.

Буква б) не се прилага, когато потвърждението би съдържало същата информация, както и потвърждението, което се изпраща незабавно на непрофесионалния клиент от друго лице.

Букви а) и б) не се прилагат, когато поръчките, изпълнени от името на клиентите, са свързани с облигации за финансиране на ипотечни споразумения със споменатите клиенти, като в този случай отчетът за сделката се извършва едновременно със съобщаването на условията на ипотечния заем, но не по-късно от един месец след изпълнение на поръчката.

2. В допълнение към изискванията по параграф 1 държавите-членки изискват от инвестиционните дружества да предоставят на клиента при поискване информация относно статута на поръчката.

3. Държавите-членки осигуряват в случай на поръчки на непрофесионални инвеститори, свързани с дялови единици или акции в предприятие за колективно инвестиране, които се изпълняват периодично, инвестиционните дружества или предприемат мярката, посочена в буква б), или предоставят на непрофесионалния клиент поне веднъж на всеки шест месеца информацията, посочена в параграф 4, по отношение на такива сделки.

4. Съобщението, посочено в параграф 1, буква б), включва тази част от следната информация, която е уместна, и при необходимост в съответствие с таблица 1 в приложение I към Регламент (ЕО) № 1287/2006:

- а) идентификация на инвестиционното дружество, което се отчита;

- б) име или друго обозначение на клиента;
- в) ден на търгуване;
- г) време на търгуване;
- д) вид на сделката;
- е) идентификация на мястото на извършване на поръчката;
- ж) идентификация на инструмента;
- з) индикатор „купува“/„продава“;
- и) характер на поръчката, ако е различна от „купува“/„продава“;
- й) количество;
- к) единична цена;
- л) обща престация;
- м) обща сума на начислените комисиони и разходите и, когато непрофесионалният клиент пожелае това, разбивка по пера;
- н) отговорност на клиента във връзка със сетълмента на сделката, включително срок за плащане или доставка, както и подходящи подробности за сметката, когато тези подробности и отговорности не са били съобщени преди това на клиента;
- о) ако контрагентът на клиента е бил самото инвестиционно дружество или което и да е лице от групата на инвестиционното дружество, или друг клиент на инвестиционното дружество — посочването на този факт, освен ако поръчката не е била изпълнена чрез търговска система, която улеснява анонимното търгуване.

За целите на буква к), когато дадена поръчка се изпълнява на траншове, инвестиционното дружество може да предостави на клиента информация относно цената на всеки транш или средна цена. Когато се предоставя средна цена, инвестиционното дружество предоставя при поискване на непрофесионалния клиент информация относно цената на всеки транш.

5. Инвестиционното дружество може да предостави на клиента информацията по параграф 4, като използва стандартни кодове, ако той също така предостави обяснение на използваните кодове.

Член 41

(член 19, параграф 8 от Директива 2004/39/ЕО)

Задължения за отчитане по отношение на управление на портфейл

1. Държавите-членки изискват от инвестиционните дружества, които предоставят услуга за управление на портфейл на клиенти, да предоставят на всеки такъв клиент периодична справка на хартиен носител или чрез електронни средства за дейностите по управление на портфейла, извършвани от името на този клиент, освен ако такава справка не се предоставя от друго лице.

2. В случай на непрофесионални инвеститори периодичната справка, изисквана по параграф 1, съдържа при необходимост следната информация:

- а) име на инвестиционното дружество;
- б) име или друго обозначаване на сметката на непрофесионалния клиент;
- в) описание на съдържанието и оценката на портфейла, включително подробности за всеки държан финансов инструмент, неговата пазарна или справедлива стойност, когато пазарната стойност не е налична, и паричен баланс в началото и в края на отчетния период, както и изпълнението на портфейла през отчетния период;
- г) общия размер на начислените такси и задължения през отчетния период, като се разбият по пера поне общите такси по управлението и общите разходи, свързани с изпълнението и при необходимост съобщение, че при поискване ще се предостави по-подробна разбивка;
- д) сравнение на изпълнението през периода, обхванат от справката, с репера за инвестиционно изпълнение (ако има такъв), договорен между инвестиционното дружество и клиента;
- е) общия размер на дивидентите, лихвите и другите плащания, получени чрез отчетния период във връзка с портфейла на клиента;
- ж) информация относно други корпоративни действия, пораждащи права във връзка с финансовите инструменти, държани в портфейла;
- з) за всяка извършена сделка през периода — информацията по член 40, параграф 4, букви от в) до л) при необходимост, освен ако клиентът избере да получава информацията относно изпълнените сделки на индивидуална основа, като в този случай се прилага параграф 4 от настоящия член.

3. В случай на непрофесионални инвеститори периодичната справка по параграф 1 се предоставя поне веднъж на шест месеца с изключение на следните случаи:

- а) когато клиентът пожелае това, периодичната справка трябва да се представя на всеки три месеца;
- б) в случаите, когато се прилага параграф 4, периодичната справка трябва да се предоставя поне веднъж на всеки 12 месеца;
- в) когато споразумението между инвестиционното дружество и непрофесионалния клиент за управление на портфейл разрешава ливъридж на портфейла, периодичната справка трябва да се предоставя поне веднъж месечно.

Инвестиционните дружества информират непрофесионалните инвеститори, че те имат право да отправят искания за целите на буква а).

Независимо от това изключението, предвидено в буква б), не се прилага в случай на сделки с финансови инструменти, обхванати от член 4, параграф 1, точка 18, буква в) или от който и да е от параграфи 4—10 от раздел В от приложение I към Директива 2004/39/ЕО.

4. В случаите, когато клиентът избере да получава информацията относно изпълнените сделки на индивидуална основа, държавите-членки изискват от инвестиционните дружества незабавно да предоставят на клиента при изпълнение на сделка от управителя на портфейла основната информация относно тази сделка на хартиен носител или чрез електронни средства.

Когато съответният клиент е непрофесионален инвеститор, инвестиционното дружество трябва да му изпрати съобщение, потвърждаващо сделката и съдържащо информацията по член 40, параграф 4 не по-късно от първия работен ден след изпълнението или ако потвърждението се получава от страна на инвестиционното дружество от трета страна, не по-късно от първия работен ден след получаването на потвърждението от третата страна.

Втора алинея не се прилага, когато потвърждението би съдържало същата информация като потвърждение, което незабавно се изпраща до непрофесионалния клиент от друго лице.

Член 42

(член 19, параграф 8 от Директива 2004/39/ЕО)

Допълнителни задължения за отчитане при управление на портфейл или сделки за условни задължения

Когато инвестиционно дружество извършва сделки по управление на портфейл за непрофесионални инвеститори или оперират сметки на непрофесионални инвеститори, които съдържат непокрита отворена позиция в сделка за условно задължение, те също така отчитат пред непрофесионалния инвеститор всички загуби, превишаващи предварително определен праг, договорен между инвестиционното дружество и клиента, не по-късно от края на работния ден, в който прагът е превишен или, когато прагът е превишен в неработен ден, закриването на следващия работен ден.

Член 43

(член 19, параграф 8 от Директива 2004/39/ЕО)

Справки за финансови инструменти на клиенти или за средства на клиенти

1. Държавите-членки изискват инвестиционните дружества, които държат финансови инструменти на клиенти или средства на клиенти, да изпращат поне веднъж годишно на всеки клиент справка на хартиен носител или чрез електронни средства за тези финансови инструменти или средства, освен ако такава справка не е предоставена в някоя друга периодична справка.

Първа алинея не се прилага към кредитна институция, получила разрешение по Директива 2000/12/ЕО по отношение на депозити по смисъла на посочената директива, държани от тази институция.

2. Справката за активите на клиента по параграф 1 съдържа следната информация:

- а) подробности за всички финансови инструменти или средства, държани от инвестиционното дружество за клиента в края на периода, обхванат от справката;
- б) степента, в която всеки финансов инструмент или средства на клиента са били предмет на сделки за финансиране на ценни книжа;
- в) размера на всяка полза, постигната за клиента в резултат на участие в сделки за финансиране на ценни книжа, както и основата, на която са постигнати тези ползи.

В случаите, когато портфейлът на клиента съдържа постъпления от една или повече неуредени сделки, информацията по буква а) трябва да се основава или на датата на сключване на сделката, или на датата на сetylмента, при условие че една и съща основа се използва последователно към цялата такава информация в справката.

3. Държавите-членки позволяват на инвестиционните дружества, които държат финансови инструменти или средства и които извършват услуга за управление на портфейл за клиент, да включат справката за активите на клиента по параграф 1 в периодичната справка, която той предоставя на този клиент по член 41, параграф 1.

РАЗДЕЛ 5

Най-добро изпълнение

Член 44

(член 21, параграф 1 и член 19, параграф 1 от Директива 2004/39/ЕО)

Критерии за най-добро изпълнение

1. Държавите-членки следят при изпълнение на поръчки на клиенти инвестиционните дружества да отчитат следните критерии при определяне на относителната значимост на факторите, посочени в член 21, параграф 1 от Директива 2004/39/ЕО:

- а) характеристики на клиента, включително категоризация на клиента като непрофесионален или професионален;
- б) характеристики на поръчката на клиента;
- в) характеристики на финансовите инструменти, които са предмет на тази поръчка;
- г) характеристики на местата на изпълнение на поръчките, към които тази поръчка може да бъде насочена.

За целите на настоящия член и член 46 „място на изпълнение на поръчките“ означава регулиран пазар, МТС, системен интернализатор или маркет мейкър или друго предоставящо ликвидност лице, или субект, който изпълнява в трета страна функция, сходна с функциите, изпълнявани от някой от посочените по-горе субекти.

2. Дадено инвестиционно дружество изпълнява задължението си по член 21, параграф 1 от Директива 2004/39/ЕО да предприема всички разумни стъпки за постигане на възможно най-добрия резултат за клиента, ако той изпълнява поръчка или конкретен аспект от поръчка, като следва конкретни указания от клиента относно поръчката или конкретния аспект на поръчката.

3. Когато инвестиционно дружество изпълнява поръчка от името на непрофесионален инвеститор, възможно най-добрият резултат се определя по отношение на общата престация, представляваща цената на финансовия инструмент и разходите, свързани с изпълнението, които включват всички разходи, понесени от клиента, които са пряко свързани с изпълнението на поръчката, включително таксите на мястото на изпълнение на поръчки, такси за клиринг и сetylмент, както и други такси, платени на трети страни, свързани с изпълнението на поръчката.

За целите на осигуряването на най-добро изпълнение, когато има повече от едно конкуриращи се места да изпълнят поръчка за финансов инструмент, за да се оценят и сравнят резултатите за клиента, които биха били постигнати при изпълнение на поръчката на всяко едно от местата за изпълнение на поръчки, посочени в политиката на инвестиционните дружества за изпълнение на поръчки, които са в състояние да изпълнят тази поръчка, при тази оценка се вземат предвид собствените комисиони на инвестиционното дружество и разходите за изпълнение на поръчката на всяко едно от квалифицираните места за изпълнение на поръчки.

4. Държавите-членки изискват от инвестиционните дружества да не структурират и събират своите комисиони по начин, който дискриминира некоректно между местата за изпълнение на поръчки.

5. Преди 1 ноември 2008 г. Комисията представя доклад до Европейския парламент и до Съвета относно наличността, съпоставимостта и консолидирането на информацията относно качеството на изпълнение на различните места за изпълнение.

Член 45

(член 19, параграф 1 от Директива 2004/39/ЕО)

Задължение на инвестиционните дружества, изпълняващи управление на портфейл и получаване и предаване на поръчки, да действат изключително в интерес на клиента

1. Държавите-членки изискват от инвестиционните дружества при предоставяне на услуга за управление на портфейл да спазват задължението по член 19, параграф 1 от Директива 2004/39/ЕО да действат в съответствие с най-добрите интереси на техните клиенти, когато заявяват поръчките при други субекти за изпълнение, което произтича от решенията на инвестиционното дружество да търгува с финансови инструменти от името на своя клиент.

2. Държавите-членки изискват от инвестиционните дружества при предоставяне на услуга за получаване и предаване на поръчки да спазват задължението по член 19, параграф 1 от Директива 2004/39/ЕО да действат в съответствие с най-добрите интереси на техните клиенти, когато предават поръчките на клиенти на други субекти за изпълнение.

3. За осигуряване спазването на параграфи 1 или 2 държавите-членки следят инвестиционните дружества да предприемат мерките, посочени в параграфи 4—6.

4. Инвестиционните дружества предприемат всички разумни мерки за постигане на възможно най-добрия резултат за своите клиенти, като отчитат факторите, посочени в член 21, параграф 1 от Директива 2004/39/ЕО. Относителната значимост на тези фактори се определя чрез позоваване на критериите, изложени в член 44, параграф 1 и за непрофесионални инвеститори — на изискването по член 44, параграф 3.

Инвестиционното дружество изпълнява своите задължения по параграф 1 или 2 и не е задължено да предприема мерките, посочени в настоящия параграф, доколкото то следва конкретни указания на клиента при заявяване на поръчка или предаване на поръчка на друго лице за изпълнение.

5. Инвестиционните дружества формулират и прилагат политика, която да им позволи да спазват задължението по параграф 4. Политиката определя по отношение на всеки един клас инструменти субектите, при които се заявяват поръчките или на които инвестиционното дружество предава поръчките за изпълнение. Определените субекти трябва да имат уредба за изпълнение на поръчки, която позволява на инвестиционното дружество да изпълни задълженията си по настоящия член, когато заявява при или предава поръчки на такъв субект за изпълнение.

Инвестиционните дружества предоставят подходяща информация на своите клиенти за политиката, формулирана в съответствие с настоящия параграф.

6. Инвестиционните дружества наблюдават регулярно ефективността на политиката, формулирана в съответствие с параграф 5, и по-специално, качеството на изпълнение на субектите, определени в тази политика и при необходимост коригират евентуалните недостатъци.

В допълнение към това инвестиционните дружества преразглеждат политиката годишно. Такъв преглед се извършва също така и при всяка съществена промяна, която засяга способността на дружеството да постигне най-добрите резултати за своите клиенти.

7. Настоящият член не се прилага, когато инвестиционно дружество, което предоставя услуга за управление на портфейл и/или получаване и предаване на поръчки, също така изпълнява получените поръчки или решенията за търгуване от името на портфейла на клиента. В тези случаи се прилага член 21 от Директива 2004/39/ЕО.

Член 46

(член 21, параграфи 3 и 4 от Директива 2004/39/ЕО)

Политика за изпълнение на поръчки

1. Държавите-членки следят инвестиционните дружества да преразглеждат годишно политиката за изпълнение на поръчки, формулирана в изпълнение на член 21, параграф 2 от Директива 2004/39/ЕО, както и своите договорености за изпълнение на поръчки.

Такъв преглед се извършва също така и при всяка съществена промяна, която засяга способността на инвестиционното дружество

трайно да постига най-добрите резултати при изпълнение на поръчките на неговите клиенти, като използва местата за изпълнение, включени в неговата политика за изпълнение на поръчки.

2. Инвестиционните дружества предоставят на непрофесионалните инвеститори следните подробности относно своята политика за изпълнение на поръчки своевременно преди предоставянето на услугата:

- a) относителната значимост, която инвестиционното дружество придава в съответствие с критериите, посочени в член 44, параграф 1, на факторите по член 21, параграф 1 от Директива 2004/39/ЕО или процеса, чрез който инвестиционното дружество определя относителната значимост на тези фактори;
- b) списък на местата за изпълнение на поръчки, на които инвестиционното дружество ще разчита значително при изпълнението на задължението си за предприемане на всички разумни стъпки за трайно постигане на най-добрите резултати при изпълнение на поръчки на клиенти;
- в) ясно и забележимо предупреждение, че всякакви конкретни указания на клиента могат да възпрепятстват инвестиционното дружество да предприеме мерките, които то е предвидило и прилага в своята политика за постигане на най-добрите резултати при изпълнението на тези поръчки по отношение на елементите, обхванати от тези указания.

Тази информация се предоставя на хартиен носител или чрез електронни средства, или чрез интернет страница (когато това не представлява хартиен носител или чрез електронни средства), при условие че са спазени условията, посочени в член 3, параграф 2.

РАЗДЕЛ 6

Обработване на поръчка на клиент

Член 47

(член 22, параграф 1 и член 19, параграф 1 от Директива 2004/39/ЕО)

Общи принципи

1. Държавите-членки изискват от инвестиционните дружества да спазват следните условия при изпълнение на поръчки на клиенти:

- a) те трябва да осигурят незабавното и точно регистриране и разпределяне на поръчките, изпълнени от името на клиенти;
- b) те трябва да изпълняват съпоставими в друго отношение поръчки на клиенти последователно и незабавно, освен ако това не е неосъществимо поради характеристиките на поръчката или преобладаващите условия на пазара или ако интересите на клиента не налагат обратното;
- в) те трябва да информират непрофесионалния клиент за всяко съществено затруднение, свързано с правилното изпълнение на поръчките, незабавно при узнаване за затруднението.

2. Когато инвестиционно дружество отговаря за надзор или организиране на сетълмент на изпълнена поръчка, то предприема всички разумни мерки да гарантира, че всички финансови средства на клиента или средства на клиента, получени при сетълмента на тази изпълнена поръчка, се доставят незабавно и коректно по сметката на съответния клиент.

3. Инвестиционното дружество не трябва да злоупотребява с информацията, свързана с висящи поръчки на клиенти и трябва да предприеме всички разумни стъпки за предотвратяване на злоупотреба с такава информация от което и да е от неговите съответни лица.

Член 48

(член 22, параграф 1 и член 19, параграф 1 от Директива 2004/39/ЕО)

Групиране и разпределение на поръчки

1. Държавите-членки не разрешават на инвестиционните дружества да изпълняват поръчка на клиент или сделка за своя собствена сметка групирани с поръчка на друг клиент, освен ако не са изпълнени следните условия:

- а) трябва да бъде малко вероятно групирането на поръчки и сделки като цяло да бъде в ущърб на който и да е клиент, чиято поръчка ще се групира;
- б) трябва да бъде сведено до знанието на всеки клиент, чиято поръчка ще се групира, че групирането може да доведе до последици, които са в ущърб по отношение на конкретна поръчка;
- в) трябва да бъде формулирана и ефективно прилагана политика за разпределение на поръчките, която предвижда достатъчно прецизно коректното разпределение на групирани поръчки и сделки, включително как обемът и цената на поръчките определят разпределението и третирането на частични изпълнения.

2. Когато инвестиционно дружество групира поръчка е една или повече поръчки на клиенти и групирани поръчка е изпълнена частично, държавите-членки осигуряват инвестиционното дружество да разпределя свързаните сделки в съответствие с неговата политика за разпределение на поръчки.

Член 49

(член 22, параграф 1 и член 19, параграф 1 от Директива 2004/39/ЕО)

Групиране и разпределение на сделки за своя собствена сметка

1. Държавите-членки следят инвестиционни дружества, които групират сделки за своя собствена сметка с една или повече поръчки на клиенти, да не разпределят свързаните сделки по начин, който уврежда клиент.

2. Когато инвестиционно дружество групира поръчка на клиент със сделка за своя собствена сметка и групирани поръчка е

изпълнена частично, държавите-членки изискват от него да разпределя свързаните с клиент сделки с приоритет пред тези на инвестиционното дружество.

Независимо от това, ако инвестиционното дружество е в състояние да докаже основателно, че без групирането то не би било в състояние да изпълни поръчката при такива благоприятни условия или изобщо да я изпълни, то може да разпредели сделката за своя собствена сметка пропорционално в съответствие с политиката за разпределение на поръчки по член 48, параграф 1, буква в).

3. Държавите-членки изискват от инвестиционните дружества да въведат като част от политиката за разпределяне на поръчките по член 48, параграф 1, буква в) процедури, предназначени за предотвратяване на преразпределение на сделки за своя собствена сметка, които се изпълняват групирани с поръчки на клиенти по начин, увреждащ клиентите.

РАЗДЕЛ 7

Подходящи контрагенти

Член 50

(член 24, параграф 3 от Директива 2004/39/ЕО)

Подходящи контрагенти

1. Държавите-членки могат да признаят предприятие за подходящ контрагент, ако това предприятие попада в категорията клиенти, които се считат за професионални клиенти в съответствие с параграфи 1, 2 и 3 от раздел I от приложение II към Директива 2004/39/ЕО, като се изключи всяка категория, която е изрично посочена в член 24, параграф 2 от посочената директива.

При поискване държавите-членки могат също така да признаят за подходящи предприятия контрагенти, които попадат в категорията клиенти, които се считат за професионални клиенти в съответствие с раздел II от приложение II към Директива 2004/39/ЕО. В тези случаи обаче съответното предприятие се признава за подходящ контрагент само по отношение на услугите или сделките, за които то се третира като професионален клиент.

2. Когато по силата на член 24, параграф 2, втора алинея от Директива 2004/39/ЕО подходящ контрагент поиска третиране като клиент, чиято стопанска дейност с инвестиционно дружество се подчинява на членове 19, 21 и 22 от посочената директива, но не отправи изрично искане за третиране като непрофесионален инвеститор и инвестиционното дружество се съгласи с това искане, дружеството третира подходящия контрагент като професионален клиент.

Независимо от това, когато подходящ контрагент изрично поиска да бъде третиран като непрофесионален инвеститор, се прилагат разпоредбите по отношение на исканията за непрофесионално третиране, изложени във втора, трета и четвърта алинея от раздел I от приложение II към 2004/39/ЕО.

РАЗДЕЛ 8

Водене на документация

Член 51

(член 13, параграф 6 от Директива 2004/39/ЕО)

Съхранение на документацията

1. Държавите-членки изискват от инвестиционните дружества да съхраняват цялата документация, изисквана по Директива 2004/39/ЕО и по мерките за прилагането ѝ, поне за срок от пет години.

В допълнение към това документацията, която определя съответните права и задължения на инвестиционното дружество и на клиента по споразумение за предоставяне на услуги или условията, при които инвестиционното дружество предоставя услуги на клиент, се съхранява поне по време на правоотношението с клиента.

Независимо от това компетентните органи могат при изключителни обстоятелства да изискват от инвестиционните дружества да съхраняват някои от документите или цялата документация за по-дълъг срок, който е оправдан с оглед характера на инструмента или сделката, ако това е необходимо, за да може компетентният орган да упражнява своите функции по надзора съгласно Директива 2004/39/ЕО.

След прекратяване на разрешение на инвестиционно дружество държавите-членки или компетентните органи могат да изискват от него да съхранява документацията през останалата част от петгодишния период по първа алинея.

2. Документацията се съхранява на носител, който позволява съхранение на информацията по начин, достъпен за бъдещи справки за компетентния орган, и в такава форма и начин, че да бъдат спазени следните условия:

- а) компетентният орган трябва да бъде в състояние да я получи лесно и да възстанови всички основни етапи на обработка на всяка сделка;
- б) трябва да е възможна лесна проверка на всички поправки или други изменения, както и на съдържанието на документите преди такива поправки и изменения;
- в) манипулирането или изменението на документите по друг начин трябва да бъде невъзможно.

3. Компетентният орган на всяка държава-членка съставя и поддържа списък на минималната документация, която инвестиционните дружества са длъжни да водят по Директива 2004/39/ЕО и съгласно мерките за прилагането ѝ.

4. Задълженията за водене на документация по Директива 2004/39/ЕО и в настоящата директива не засягат правото на държавите-членки да налагат задължения на инвестиционното дружество, свързани със записването на телефонните разговори или електронните съобщения, свързани с поръчки на клиенти.

5. Преди 31 декември 2009 г. в светлината на обсъжданията с Комитета на европейските регулатори на ценни книжа Комисията докладва пред Европейския парламент и пред Съвета относно целесъобразността на запазването на разпоредбите на параграф 4.

РАЗДЕЛ 9

Определения на понятията за целите на директива 2004/39/ЕО

Член 52

(член 4, параграф 1, точка 4 от Директива 2004/39/ЕО)

Инвестиционно консултиране

За целите на определението на „инвестиционно консултиране“ в член 4, параграф 1, точка 4 от Директива 2004/39/ЕО „лична препоръка“ означава препоръка, която е отправена до лице в качеството му на инвеститор или потенциален инвеститор, или в качеството му на представител на инвеститор или потенциален инвеститор.

Такава препоръка трябва да бъде представена по подходящ начин за това лице или трябва да се основава на преценка на обстоятелствата на това лице и трябва да представлява препоръка за приемане на един от следните набори от мерки:

- а) купуване, продажба, записване, замяна, откупуване, държане или гарантиране на конкретен финансов инструмент;
- б) упражняване или неупражняване на което и да е право, предоставено от конкретен финансов инструмент за купуване, продажба, записване, замяна или откупуване на конкретен финансов инструмент.

Препоръка не е лична препоръка, ако тя е отправена изключително чрез дистрибуторски канали или до обществеността.

ГЛАВА IV

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 53

Транспониране

1. Държавите-членки приемат и публикуват законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива, не по-късно от 31 януари 2007 г. Те съобщават незабавно на Комисията текста на тези разпоредби, както и таблицата на съответствието между тези разпоредби и настоящата директива.

2. Държавите-членки прилагат тези разпоредби, считано от 1 ноември 2007 г.

3. Когато държавите-членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условието и редът на позоваване се определят от държавите-членки.

4. Държавите-членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби от националното законодателство, които те приемат в областта, уредена с настоящата директива.

Член 54

Влизане в сила

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 55

Адресати

Адресати на настоящата директива са държавите-членки.

Съставено в Брюксел на 10 август 2006 година.

За Комисията

Charlie McCREEVY

Член на Комисията